

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. birželio 9 d.*

Turinys

Teisinis pagrindas	I - 4806
Ginčo aplinkybės	I - 4809
Ginčijamas sprendimas	I - 4812
Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas	I - 4815
Apeliaciniame skunde pateikti šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme	I - 4816
Dėl priešpriešinio Komisijos apeliacinio skundo	I - 4820
Dėl „lis pendens“ prieštaravimo, pateikto byloje T-277/00	I - 4820
Skundžiamo sprendimo motyvai	I - 4820
Šalių argumentai	I - 4821
Teisingumo Teismo vertinimas	I - 4822
Dėl ieškovo esančių įmonių teisės pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme	I - 4826
Skundžiamo sprendimo motyvai	I - 4826
Šalių argumentai	I - 4827
Teisingumo Teismo vertinimas	I - 4828

* Proceso kalba: italų.

Dėl Komiteto teisės pareikšti ieškinį.....	I - 4832
Skundžiamo sprendimo motyvai.....	I - 4832
Šalių argumentai.....	I - 4832
Teisingumo Teismo vertinimas.....	I - 4833
Dėl ieškovų teisės pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme.....	I - 4834
Dėl pagrindinių apeliacinių skundų.....	I - 4835
Dėl Reglamento Nr. 659/99 15 straipsnio – kvalifikavimo kaip „naujos pagalbos“.....	I - 4835
Skundžiamo sprendimo motyvai.....	I - 4835
Šalių argumentai.....	I - 4836
Teisingumo Teismo vertinimas.....	I - 4836
Dėl kompensacinio pobūdžio.....	I - 4837
Skundžiamo sprendimo motyvai.....	I - 4837
Šalių argumentai.....	I - 4837
Teisingumo Teismo vertinimas.....	I - 4839
Dėl poveikio prekybai Bendrijos viduje ir konkurencijos iškraipymo kriterijų, Komisijos procedūrinių pareigų vykdant aptariamą pagalbą tyrimą, nediskriminavimo principo ir EB 86 straipsnio 2 dalies.....	I - 4842
Skundžiamo sprendimo motyvai.....	I - 4842
Šalių argumentai.....	I - 4843
Teisingumo Teismo vertinimas.....	I - 4844
— Ginčijamo sprendimo taikymo sritis ir motyvai.....	I - 4844
— Procedūrinės Komisijos pareigos.....	I - 4849

Dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c ir d punktų bei pareigos motyvuoti	I - 4858
Skundžiamo sprendimo motyvai	I - 4858
Šalių argumentai	I - 4859
Teisingumo Teismo vertinimas	I - 4860
Dėl EB 87 straipsnio 2 dalies b punkto ir 3 dalies b punkto	I - 4862
Skundžiamo sprendimo motyvai	I - 4862
Šalių argumentai	I - 4862
Teisingumo Teismo vertinimas	I - 4863
Dėl Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio	I - 4864
Skundžiamo sprendimo motyvai	I - 4864
Šalių argumentai	I - 4864
Teisingumo Teismo vertinimas	I - 4865
Dėl bylinėjimosi išlaidų	I - 4866

Sujungtose bylose C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P

dėl atitinkamai 2009 m. vasario 11 d. (C-71/09 P) ir vasario 16 d. (C-73/09 P ir C-76/09 P) pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateiktų trijų apeliacinių skundų

Comitato „Venezia vuole vivere“, įsteigtas Venecijoje (Italija), atstovaujamas advokato A. Vianello, nurodęs adresą dokumentams įteikti Liuksemburge (C-71/09 P),

Hotel Cipriani Srl, įsteigtas Venecijoje (Italija), atstovaujamas advokatų A. Bianchini ir F. Busetto (C-73/09 P),

Società Italiana per il gas SpA (Italgas), įsteigta Turine (Italija), atstovaujama advokatų M. Merola, M. Pappalardo ir T. Ubaldi (C-76/09 P),

apeliantai,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Coopservice – Servizi di fiducia Soc. coop. rl, įsteigtai Cavriago (Italija), atstovaujama advokato A. Bianchini,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

Europos Komisijai, atstovaujama V. Di Bucci ir E. Righini, padedamiems advokato A. Dal Ferro, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Italijos Respublikai, atstovaujamai I. Bruni, vėliau G. Palmeri, padedamoms *avvocato dello Stato* P. Gentili, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský ir T. von Danwitz (pranešėjas),

generalinė advokatė V. Trstenjak,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. rugsėjo 16 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2010 m. gruodžio 16 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniais skundais *Comitato „Venezia vuole vivere“* (toliau – Komitetas), *Hotel Cipriani Srl* (toliau – *Hotel Cipriani*) ir *Società italiana per il gas SpA* (toliau – *Italgas*) prašo Teisingumo Teismo panaikinti 2008 m. lapkričio 28 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Hotel Cipriani ir kt. prieš Komisiją* (sujungtos bylos T-254/00, T-270/00 ir T-277/00, Rink. p. II-3269, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo buvo atmestas jų ieškinys dėl 1999 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendimo 2000/394/EB dėl pagalbos priemonių Venecijoje ir Kjudžoje įsteigtoms įmonėms, numatytų įstatymuose Nr. 30/1997 ir Nr. 206/1995, nustatančiuose socialinio draudimo įmokų sumažinimą (OL 2000, L 150, p. 50, toliau – ginčijamas sprendimas), panaikinimo.
- 2 Savo priešpriešiniu apeliaciniu skundu *Coopservice – Servizi di fiducia Soc. coop. rl.* (toliau – *Coopservice*) prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą.
- 3 Savo priešpriešiniu apeliaciniu skundu Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo minėti ieškiniai pripažįstami priimtinais.

Teisinis pagrindas

- 4 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties [88] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 1 straipsnio b punkto iv papunktyje ir 13–15 straipsniuose numatyta:

„1 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame reglamente:

<...>

b) „esama pagalba“ – tai:

<...>

iv) pagalba, kuri pagal 15 straipsnį yra laikoma esama pagalba;

<...>

13 straipsnis

Komisijos sprendimai

1. Galimos neteisėtos pagalbos patikrinimas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 4 straipsnio 2, 3 arba 4 dalis. Jeigu priimami sprendimai pradėti formalaus tyrimo procesą, bylos svarstymas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 7 straipsnį. Jeigu valstybė narė nevykdo įsakymo pateikti informaciją, minėtasis sprendimas priimamas remiantis turima informacija.

<...>

14 straipsnis

Pagalbos išieškojimas

1. Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo (toliau – sprendimas išieškoti pagalbą). Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui.

2. Pagalbą, kurią reikia išieškoti pagal sprendimą išieškoti pagalbą, sudaro palūkanos, atitinkančios tam tikrą Komisijos nustatytą normą. Palūkanos mokamos nuo neteisėtos pagalbos išmokėjimo gavėjui dienos iki jos išieškojimo dienos.

3. Nepažeidžiant nei vienos Europos Bendrijų Teisingumo Teismo nurodymo pagal Sutarties [242] straipsnį, pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu jos leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti Komisijos sprendimą. Šiuo tikslu, kai byla svarsto nacionaliniai teismai, suinteresuotosios valstybės narės, nepažeisdamos Bendrijos teisės, imasi visų priemonių, kurios numatytos jų atitinkamuose teisiniuose aktuose, įskaitant laikinąsias priemones.

15 straipsnis

Senaties terminas

1. Komisijos įgaliojimams išieškoti pagalbą taikomas dešimties metų senaties terminas.

2. Senaties terminas prasideda tą dieną, kai gavėjui priteisiama neteisėta pagalba kaip individuali pagalba arba pagal atitinkamą pagalbos sistemą. Bet kuri su neteisėta pagalba susijusi priemonė, kurios imasi Komisija arba jos prašymu veikianti valstybė narė, nutraukia senaties terminą. Po kiekvieno senaties termino nutraukimo laikas

skaičiuojamas iš naujo. Senaties terminas sustabdomas, kol Komisijos sprendimas nagrinėjamas Europos Bendrijų Teisingumo Teisme.

3. Bet kuri pagalba, kuriai taikomas senaties terminas yra pasibaigęs, yra laikoma esama pagalba.“

Ginčo aplinkybės

- 5 Aplinkybės, dėl kurių kilo ginčas, išdėstytos skundžiamo teismo sprendimo 1–11 punktuose:

„A — Aptariama socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarka

- 1 1994 m. rugpjūčio 5 d. Italijos ministro dekretu, apie kurį pranešta Komisijai, yra apibrėžti 1978 m. kovo 6 d. Italijos Respublikos prezidento dekretu, nustatančio specialią socialinio draudimo įmokų, darbdavių mokamų *Instituto Nazionale de la Previdenza Sociale* (INPS – Nacionalinis socialinės apsaugos institutas), sumažinimo tvarką, 59 straipsnyje numatytų socialinio draudimo įmokų sumažinimo kriterijai, taikomi Pietų Italijos regionuose (Mezzogiorno) 1994–1996 m. laikotarpiu.
- 2 1995 m. kovo 1 d. Sprendimu 95/455/EB dėl nuostatų įmonių mokamų socialinio draudimo įmokų sumažinimo Pietų Italijos regionuose ir kai kurių iš šių įmokų mokėjimo prievolės perdavimo valstybei srityse (OL L 265, p. 23) Komisija pripažino minėtą socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarką suderinama su

bendrajai rinkai, laikantis tam tikrų sąlygų. Be kita ko, šiame sprendime buvo numatyta, kad Italijos valdžios institucijos turi pranešti Komisijai apie priimtas tame pačiame sprendime nustatytas aptariamoms valstybės pagalbos schemas laipsniško panaikinimo plano įgyvendinimo priemonės.

- 3 Šioje byloje aptariama socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarka buvo nustatyta Italijos įstatymu Nr. 206/1995, kuriuo 1995 m. ir 1996 m. minėtu 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekretu numatyta pagalbos schema buvo išplėsta įmonėms, įsteigtoms Venecijos ir Kjudžos salose. Italijos įstatymu Nr. 30/1997 ši schema buvo pratęsta 1997 metams Italijos Pietų regione bei Venecijos ir Kjudžos salose įsteigtoms įmonėms.

- 4 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekreto 1 straipsnyje numatytas bendras darbdavių mokamų socialinio draudimo įmokų sumažinimas. To paties dekreto 2 straipsnyje numatytas atleidimas nuo socialinio draudimo įmokų vienu metų laikotarpiu, skaičiuojant nuo bedarbio įdarbinimo dienos, taikomas naujoms darbo vietoms įmonėse.

- 5 Iš [ginčijamo] sprendimo išplaukia, kad, remiantis INPS pateiktais duomenimis, apimančiais aptariamą laikotarpį nuo 1995 m. iki 1997 m., socialinio draudimo įmokų sumažinimas įmonėms Venecijoje ir Kjudžoje pagal 1994 m. rugpjūčio 1 d. Ministro dekretą vidutiniškai per metus siekė 73 milijardus Italijos lirų (ITL) (37,7 milijonai eurų) 1 645 įmonėms. Venecijos ir Kjudžos salose esančioms įmonėms taikomas atleidimas pagal šio dekreto 2 straipsnį siekė 567 milijonus [ITL] (292 831 eurų) per metus 165 įmonėms.

B — Administracinė procedūra

- 6 1997 m. birželio 10 d. laišku Italijos valdžios institucijos perdavė minėto Įstatymo Nr. 30/1997 tekstą Komisijai laikydamosi 1995 m. kovo 1 d. Sprendimo 95/455 nuostatų (žr. sprendimo 2 punktą). 1997 m. liepos 1 d. laiške, vėliau 1997 m. rugpjūčio 28 d. priminime Komisija paprašė papildomos informacijos dėl minėtos socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarkos taikymo išplėtimo įmonėms Venecijoje ir Kjudžoje.
- 7 Nepateikus atsakymo, Komisija 1997 m. gruodžio 17 d. laišku Italijos Respublikai perdavė savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą įstatymų Nr. 206/1995 ir Nr. 30/1997, kurie Pietų Italijos regionams numatyto socialinio draudimo įmokų sumažinimo taikymą išplėtė Venecijos ir Kjudžos saloms, nuostatose numatytos pagalbos atžvilgiu.
- 8 Italijos valdžios institucijos sustabdė aptariamą socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarką nuo 1997 m. gruodžio 1 dienos.
- 9 Sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas 1998 m. vasario 18 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*. 1998 m. kovo 17 d. laišku ieškovas, Komitetas <...>, pagrindines Venecijos pramonės ir prekybos organizacijas jungianti asociacija, įsteigta pradėjus minėtą formalią tyrimo procedūrą, siekiant koordinuoti veiksmus gerinant Venecijoje įsteigtų ūkio subjektų nepalankią padėtį, pateikė savo pastabas ir ataskaitą kartu su 1998 m. kovo mėn. *Conorzio per la ricerca e la formazione* (COSES – Mokslo ir tyrimų konsorciumas) atlikta studija dėl sunkumų, su kuriais susiduria lagūnoje veikiančios įmonės, palyginti su įsteigtomis sausumoje. 1998 m. gegužės 18 d. Venecijos savivaldybė taip pat pateikė pastabas

kartu su pirmąja 1998 m. vasario mėn. COSES studija, nagrinėjančia tą patį klausimą. Savo pastabose ji teigė, kad tarp gavėjų yra bendros ekonominės svarbos paslaugas teikiančios savivaldybės įmonės. Ji nurodė, kad šių įmonių atžvilgiu turi būti taikoma EB 86 straipsnio 2 dalis. Visos šios pastabos buvo perduotos Italijos Respublikai.

- 10 1999 m. sausio 23 d. Italijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas. 1999 m. birželio 10 d. laišku jos informavo Komisiją, kad palaiko Venecijos savivaldybės pateiktas pastabas.

- 11 1999 m. birželio 23 d. sprendimu Komisija nurodė Italijos Respublikai pateikti visus dokumentus ir informaciją, reikalingus siekiant nustatyti savivaldybės įmonių vaidmenį ir įvertinti aptariamų socialinio draudimo įmokų sumažinimo priemonių suderinamumą su bendrąja rinka. Italijos valdžios institucijos atsakė 1999 m. liepos 27 d. laišku. 1999 m. spalio 12 d. Briuselyje įvyko šių valdžios institucijų ir Komisijos atstovų susitikimas.“

Ginčijamas sprendimas

- 6 Ginčijamo sprendimo rezoliucinėje dalyje nustatyta:

„1 straipsnis

Nepažeidžiant šio sprendimo 3 ir 4 straipsnių, valstybės pagalba, kurią Italija suteikė įmonėms, įsteigtoms Venecijoje ir Kjudžoje, atleidimo nuo socialinio draudimo įmokų ar jų sumažinimo pagal įstatymus Nr. 30/1997 ir Nr. 206/1995, kurie nukreipia

į 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekreto 2 straipsnį, forma, yra su bendrąja rinka suderinama valstybės pagalba, jei suteikta šioms įmonėms:

- a) [mažoms ir vidutinėms įmonėms], kaip tai suprantama pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos mažoms ir vidutinėms įmonėms;
- b) įmonėms, kurios neatitinka šio kriterijaus, tačiau yra įsisteigusios EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytame regione;
- c) bet kokiai kitai įmonei, kuri pagal gaires dėl pagalbos užimtumui įdarbina darbuotojus, patiriančius ypatingų sunkumų integruojantis ar reintegruojantis į darbo rinką.

Ši pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka, jeigu ji buvo suteikta įmonėms, kurios nėra [mažos ir vidutinės įmonės] ir kurios nėra įsteigtos teritorijose, kurioms taikoma EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta leidžianti nukrypti nuostata.

2 straipsnis

Nepažeidžiant šio sprendimo 3 ir 4 straipsnių, valstybės pagalba, kurią Italija suteikė įmonėms, įsteigtoms Venecijoje ir Kjudžoje, 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekreto 1 straipsnyje numatyto socialinio draudimo įmokų sumažinimo forma, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

3 straipsnis

Italijos suteikta pagalba savivaldybės įmonei ASPIV ir *Consorzio Venezia nuova* yra suderinama su bendrąja rinka atitinkamai pagal Sutarties 86 straipsnio 2 dalyje ir 87 straipsnio 3 dalies d punkte numatytas leidžiančias nukrypti nuostatas.

4 straipsnis

Priemonės, kurių ėmėsi Italija įmonių ACTV, *Panfido SpA* ir AMAV atžvilgiu nėra pagalba, kaip tai suprantama pagal Sutarties 87 straipsnį.

5 straipsnis

Italija imasi visų būtinų priemonių, kad susigrąžintų iš gavėjų su bendrąja rinka nesuderinamą pagalbą, nurodytą šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje ir 2 straipsnyje, kuri jiems buvo neteisėtai suteikta.

Pagalba grąžinama pagal nacionalinėje teisėje nustatytas procedūras. Grąžinamos sumos su palūkanomis, priskaičiuotomis nuo pagalbos suteikimo gavėjams dienos iki jos faktinio grąžinimo. Palūkanos skaičiuojamos taikant orientacinę palūkanų normą, kuri yra naudojama apskaičiuojant regioninės pagalbos subsidijos ekvivalentą.

<...>“

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

- 7 Pirmosios instancijos teisme buvo pateikti 59 ieškiniai dėl ginčijamo sprendimo.

- 8 Šis teismas paprašė Italijos Respublikos atskirai kiekvieno ieškovo šiose bylose atžvilgiu nurodyti, ar, jos manymu, įgyvendinant ginčijamo sprendimo 5 straipsnį ji turi susigrąžinti sumokėtą ginčijamą pagalbą.

- 9 Italijos Respublikai pateikus atsakymus, Pirmosios instancijos teismas pripažino 22 ieškinius visiškai nepriimtinais ir 6 iš dalies priimtinais ieškovėmis esančių įmonių atžvilgiu, nepagrindusių suinteresuotumo pareikšti ieškinį tiek, kiek kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, įgyvendindamos ginčijamą sprendimą, nusprendė, kad šios įmonės negavo su bendrąja rinka nesuderinamos pagalbos, kuri pagal šį sprendimą turi būti sugrąžinta (2005 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutartys *Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia ir kt. prieš Komisiją*, T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-245/00–T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00–T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-274/00–T-276/00, T-281/00, T-287/00 ir T-296/00, Rink. p. II-787; *Confartigianato Venezia ir kt. prieš Komisiją*, T-266/00; *Baglioni Hotels ir Sagar prieš Komisiją*, T-269/00; *Unindustria ir kt. prieš Komisiją*, T-273/00, ir *Principessa prieš Komisiją*, T-288/00).

- 10 2005 m. gegužės 12 d. įvyko neformalus Pirmosios instancijos teismo teisėjo pranešėjo susitikimas su šalių atstovais 37 bylose, kuriose ieškiniai nebuvo pripažinti visiškai nepriimtinais. Šalių atstovai pateikė savo pastabas ir sutiko pasirinkti 4 bandomąsias bylas. Po šio neformalaus posėdžio bylos T-254/00, T-270/00 ir T-277/00, kurias nagrinėjant buvo priimtas skundžiamas sprendimas, ir byla T-221/00 buvo įvardytos kaip bandomosios, tačiau pastaroji buvo išbraukta, ieškovui atsiėmus ieškinį.

- 11 Šios bylos buvo sujungtos ir taip pat nuspręsta kartu su jomis nagrinėti Komisijos pateiktus prieštaravimus dėl priimtino.
- 12 Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas pripažino ieškinius priimtinais dėl šio sprendimo 41–115 punktuose išdėstytų priežasčių. Vis dėlto šie ieškiniai buvo pripažinti nepagrįstais, atsižvelgiant į šio sprendimo 117–398 punktuose išdėstytus argumentus.

Apeliaciniame skunde pateikti šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

- 13 Komitetas Teisingumo Teismo prašo:
  - patenkinti jo apeliacinį skundą ir panaikinti skundžiamą sprendimą,
  - atmesti Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą,
  - panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - nepatenkinus šių reikalavimų, panaikinti ginčijamo sprendimo 5 straipsnį tiek, kiek jis įtvirtina pareigą susigrąžinti sumą, kuria buvo sumažintos aptariamoms socialinio draudimo įmokoms, ir numato prie šios sumos priskaičiuoti palūkanas už laikotarpį nuo šių sumų perdavimo gavėjams iki jų faktinio grąžinimo,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

14 *Hotel Cipriani* Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— patenkinti pirmoje instancijoje pateiktą ieškinį ir:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— nepatenkinus šio reikalavimo, panaikinti šio sprendimo 5 straipsnį tiek, kiek jame numatyta pareiga susigrąžinti pagalbą apima pagalbą, suteiktą *de minimis* taisyklės pagrindu; ir (arba) panaikinti šį straipsnį tiek, kiek jame numatyta mokėtina palūkanų norma yra didesnė, nei realiai jis sumokėjo už savo skolas,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

15 *Italgas* Teisingumo Teismo prašo:

— patenkinti jos apeliacinį skundą ir panaikinti skundžiamą sprendimą,

- atmesti priešpriešinį Komisijos apeliacinį skundą kaip akivaizdžiai nepagrįstą arba, nepatenkinus šio reikalavimo, kaip netinkamą dėl kai kurių jo pagrindų ir nepagrįstą dėl kitų, arba atmesti visą kaip nepagrįstą,

- panaikinti ginčijamo sprendimo 1 ir 2 straipsnius tiek, kiek juose nurodyta, kad aptariamasis socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra nesuderinamas su bendrąja rinka, ir šio sprendimo 5 straipsnį,

- nepatenkinus šio reikalavimo, pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnį grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui,

- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas arba bet kuriuo atveju papildomas bylinėjimosi išlaidas, patirtas pateikus priešpriešinį apeliacinį skundą.

¹⁶ *Coopservice* Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti skundžiamą sprendimą,

- patenkinti pirmojoje instancijoje pateiktus reikalavimus ir:
  - panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek tai yra reikalinga ir atsižvelgiant į ieškovo interesus,

— nepatenkinus šio reikalavimo, panaikinti šį ginčijamą sprendimą, kiek jame nustatyta pareiga grąžinti sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos, kartu priskaičius palūkanas už šiame sprendime numatytus laikotarpius,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

17 Italijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą ir

— panaikinti ginčijamą sprendimą.

18 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— patenkinti jos priešpriešinį apeliacinį skundą ir panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo ieškiniai pripažįstami priimtinais,

— nepatenkinus šio reikalavimo, atmesti pagrindinius apeliacinius skundus pakeičiant, jei reikia, skundžiamo sprendimo motyvus,

— bet kuriuo atveju priteisti iš ieškovų bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

- 19 2009 m. balandžio 8 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas galutinis sprendimas.

Dėl priešpriešinio Komisijos apeliacinio skundo

- 20 Kadangi Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą susijęs su ieškinių, pateiktų Pirmosios instancijos teisme priimtumu, šis klausimas turi pirmenybę klausimų dėl esmės, iškeltų pagrindiniuose apeliaciniuose skunduose ir *Coopservice* pateiktame priešpriešiniame apeliaciniame skunde, atžvilgiu, todėl jį reikia nagrinėti pirmiausia.
- 21 Grįsdama savo priešpriešinį apeliacinį skundą Komisija pateikia keturis pagrindus.

Dėl „lis pendens“ prieštaravimo, pateikto byloje T-277/00

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 22 Dėl *lis pendens* prieštaravimo, pateikto dėl ieškinio byloje T-277/00, Pirmosios instancijos teismas konstatavo, pirma, kad šio prieštaravimo negalima iškelti byloje T-274/00, nes Komitetas atsiėmė ieškinį šioje byloje (skundžiamo sprendimo 43 punktas).

- 23 Antra, dėl *lis pendens* prieštaravimo byloje T-231/00 Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nereikia nagrinėti Komiteto pateikto ieškinio byloje T-277/00, nes jis pareiškė ieškinį kartu su *Coopservice* (skundžiamo sprendimo 43 punktas). Be to, jis nurodė, kad ieškinys gali būti nepriimtinas *lis pendens* pagrindu, tik kai bylos šalys yra tos pačios, ieškiniu siekiama panaikinti tą patį sprendimą ir jis yra pagrįstas tais pačiais pagrindais kaip ir ankstesnis ieškinys. Tačiau šiuo atveju ieškiniai bylose T-277/00 ir T-231/00 iš dalies grindžiami skirtingais pagrindais (skundžiamo sprendimo 44 ir 45 punktai). Be to, Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalis, kuria iš esmės draudžiama pateikti naujus teisinius pagrindus vykstant procesui, netektų reikšmės vertinant ieškinio, kurio dalykas yra tas pats, pateikto byloje tarp tų pačių šalių, tačiau kuris yra pagrįstas kitais pagrindais nei ankstesnis ieškinys, priimtinumą (skundžiamo sprendimo 46 punktas).

Šalių argumentai

- 24 Šio pagrindo, kurį sudaro trys dalys, pirmoje dalyje Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai atmetė prieštaravimą dėl ieškinio byloje T-277/00 priimtimumo *lis pendens* pagrindu, kiek tai susiję su byla T-274/00. Ieškinio priimtimumas turėjo būti vertinamas atsižvelgiant į situaciją, kuri buvo pradinio ieškinio pateikimo momentu, todėl dėl to, kad Komitetas vėliau atsiėmė savo ieškinį byloje T-274/00, jo ieškinys byloje T-277/00 negali tapti priimtinas. Antraip ieškovas galėtų pareikšti kelis ieškinius ir vėliau savo nuožiūra pasirinktų vieną iš jų, o tai prieštarautų proceso ekonomijos principui.
- 25 Šio pagrindo antroje dalyje Komisija kaltina Pirmosios instancijos teismą tuo, kad jis dėl *lis pendens* pagrindo byloje T-231/00 nusprendė, jog ankstesnio ir vėlesnio ieškinio pagrindų identiškumas yra būtina *lis pendens* taikymo sąlyga. Tačiau kaip aišku

iš valstybių narių procedūrą reglamentuojančių taisyklių ir 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL 2001, L 12, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42) 27 straipsnio, *lis pendens* taikyti tokia sąlyga nenumatyta. Šio pagrindo trečioje dalyje Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo bent atmesti ieškinį byloje T-277/00 dėl *lis pendens*, kiek jis sutapo su ieškiniu byloje T-231/00.

- 26 Komitetas tvirtina, kad pati Komisija savo pastabose, pateiktose Pirmosios instancijos teisme, nurodė, kad remiantis šiuo prieštaravimu dėl priimtumo darytina prielaida, jog ieškinyis buvo pateiktas vėliau nei kitas ieškinyis byloje tarp tų pačių šalių, kurio dalykas yra tas pats ir kuris grindžiamas tais pačiais pagrindais. Todėl ji neturėtų apeliaciniame procese pateikti visiškai naujų pagrindų. Be to, kadangi Komisija nepateikė apeliacinio skundo dėl minėtos Pirmosios instancijos teismo nutarties *Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia ir kt. prieš Komisiją*, ji negali pateikti šio pagrindo nagrinėjant apeliacinį skundą, kiek jis susijęs su Pirmosios instancijos teismo sprendimu byloje T-277/00.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 27 Priešingai nei tvirtina Komitetas, šis pagrindas yra priimtinas. Iš tiesų aplinkybė, kad Komisija, Pirmosios instancijos teisme grįsdama prieštaravimą dėl priimtumo, laikėsi skirtingo teisinio požiūrio nei savo priešpriešiniame apeliaciniame skunde, neturi reikšmės, nes šis pagrindas, kaip ir Komisijos argumentai, išdėstyti pirmojoje instancijoje dėl šio prieštaravimo, grindžiamas *lis pendens*, kiek tai susiję su byla T-277/00, atsižvelgiant į bylą T-274/00.

- 28 Iš tiesų, nors Komisija per procesą Teisingumo Teisme tvirtina, jog norint konstatuoti *lis pendens* atvejį, nebūtina, kad ieškovo pateikti pagrindai dėl panaikinimo būtų identiški, o vykstant procesui Pirmosios instancijos teisme ji tvirtino, kad šie pagrindai turi būti tokie patys, iš esmės jos argumentas dėl *lis pendens* yra toks pats kaip pateiktasis Pirmosios instancijos teisme, taigi tai nėra naujas pagrindas.
- 29 Minėta Pirmosios instancijos teismo nutartis *Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia ir kt. prieš Komisiją* taip pat nekelia kliūčių Teisingumo Teismui nagrinėti Komisijos pateiktą pagrindą dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo, susijusio su jos byloje T-277/00 pateiktu prieštaravimu dėl konstatuotino *lis pendens*, nes šioje nutartyje nenagrinėjamas ieškinio minėtoje byloje priimtino klausimas.
- 30 Dėl esmės, kalbant apie pagrindo pirmąją dalį, susijusią su *lis pendens* taikymu byloje T-274/00, Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad atsižvelgiant į tai, jog Komitetas atsiėmė savo ieškinį šioje byloje, negalima pateikti *lis pendens* grindžiamo prieštaravimo dėl jo ieškinio byloje T-277/00, kiek tai susiję su byla T-274/00.
- 31 Iš tiesų, kaip tvirtina Komisija, ieškinio priimtumas paprastai turi būti vertinamas atsižvelgiant į situaciją, kuri yra jo pateikimo momentu (šiuo klausimu žr. 2002 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 ir C-22/01, Rink. p. I-3439, 23 punktą). Tačiau pagal teismo praktiką aplinkybė, kad ieškinys buvo atmetas kaip nepriimtinas, reiškia, kad jo pagrindu pradėta ir nagrinėta byla, nebeegzistuoja ir *lis pendens* situacija išnyksta (šiuo klausimu žr. 1987 m. spalio 27 d. Sprendimo *Diezler ir kt. prieš CES*, 146/85 ir 431/85, Rink. p. 4283, 12 punktą).

- 32 Kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 50 punkte, tai taikytina, ir kai, kaip ir nagrinėjamu atveju, nagrinėjamo ginčo nebelieka ieškoviui atsiėmus savo ieškinį. Priešingai nei tvirtina Komisija, atsižvelgiant į interesą išvengti to, kad subjektai nepasinaudos tokia galimybe ir pažeis proceso ekonomijos principą, nebūtina, kad *lis pendens* situacija toliau egzistuotų net ir ieškinio, kurį ieškovas atsiėmė, atžvilgiu. Iš tiesų šis interesas yra pakankamai apsaugotas priteisiant iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 69 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą arba Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą.
- 33 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, šio ieškinio pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.
- 34 Dėl šio pagrindo antrosios ir trečiosios dalių, susijusių su *lis pendens* taikymu byloje T-231/00, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką dėl antraeilių tam tikro Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvų pateikti prieštaravimai negali lemti šio sprendimo panaikinimo ir todėl yra nereikšmingi (2010 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Deutsche Post*, C-399/08 P, Rink. p. I-7831, 75 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 35 Šiuo atžvilgiu iš skundžiamo sprendimo 43 punkto matyti, kad, Pirmosios instancijos teismo manymu, jis neturėjo nagrinėti Komiteto pateikto ieškinio priimtimumo, todėl kad jis pareiškė ieškinį byloje T-277/00 kartu su *Coopservice*, ir net jei būtų nustatyta tariama *lis pendens*, tai neturėtų jokio poveikio šio ieškinio priimtimumui tiek, kiek šį ieškinį pareiškė *Coopservice*, ypač Pirmosios instancijos teismo nagrinėjamiems šioje byloje pagrindams dėl esmės tiek, kiek juos kartu pateikė abu ieškovai.
- 36 Šie teiginiai, kurių, be kita ko, Komisija neginčijo, atitinka teismo praktiką, įtvirtintą 1993 m. kovo 24 d. Sprendime *CIRFS ir kt. prieš Komisiją* (C-313/90, Rink. p. I-1125).

- 37 Iš tiesų remiantis šia teismo praktika, kuri grindžiama proceso ekonomijos principu [2009 m. kovo 24 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Cheminova ir kt. prieš Komisiją*, C-60/08 P(R), 34 punktas], jeigu dėl to paties sprendimo keli ieškovai pareiškia ieškinius ir jeigu nustatyta, kad vienas iš jų turi suinteresuotumą pareikšti ieškinį, kitų ieškovų atžvilgiu nereikia nagrinėti, ar jie turi tokį suinteresuotumą.
- 38 Ši teismo praktika grindžiama teiginiu, kad tokioje situacijoje bet kuriuo atveju reikia nagrinėti ieškinio pagrįstumą, todėl tai, ar visi ieškovai turi teisę pareikšti ieškinį, neturi reikšmės.
- 39 Tokia pati logika taikytina nagrinėjamu atveju.
- 40 Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad atmetus Komiteto ieškinį, kaip to siekia Komisija šiomis pagrindo dalimis, Pirmosios instancijos teismo pareiga išnagrinėti pagrindus, kuriais grindžiamas ieškinys byloje T-277/00, nepasikeistų. Iš tiesų šį ieškinį kartu pateikė Komitetas ir *Coopservice*. Be to, *lis pendens* situacijos nebuvo pastarosios atžvilgiu, todėl Pirmosios instancijos teismas bet kuriuo atveju turėjo išnagrinėti visus minėtus pagrindus, o tai reiškia, kad galimas Komiteto ieškinio atmetimas neturi reikšmės.
- 41 Todėl net darant prielaidą, kad motyvai, labai išsamiai išdėstyti skundžiamo sprendimo 44–46 punktuose, yra klaidingi teisės požiūriu, tokia išvada neturėtų jokios įtakos tam faktui, kad prieštaravimai dėl priimtino *lis pendens* pagrindu byloje T-231/00 buvo atmesti pagrįstai.

- 42 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad šio pagrindo antroji ir trečioji dalis yra nereikšmingos.
- 43 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti Komisijos priešpriešinio skundo pirmąjį pagrindą.

Dėl ieškovais esančių įmonių teisės pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 44 Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad ieškovai bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277/00 turėjo teisę pareikšti ieškinį ir, be kita ko, nusprendė, kad jie buvo konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu, kaip tai suprantama pagal EB 230 straipsnio ketvirtą pastraipą.
- 45 Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad jie yra pakankamai individualizuoti, nes nurodymu susigrąžinti pagalbą buvo padarytas didelis neigiamas poveikis jų, kaip uždaros grupės narių, kurie lengvai nustatomi, interesams (skundžiamo sprendimo 76–92 punktai). Be to, valstybės pagalbos kontrolės sistemos (skundžiamo sprendimo 94–99 punktai) ir nacionalinių valdžios institucijų kompetencijos vykdyti šį sprendimą (skundžiamo sprendimo 100–111 punktai) tyrimu Pirmosios instancijos teismas patvirtino to paties sprendimo 92 punkte pateiktą vertinimą, kad ieškovai yra konkrečiai susiję (skundžiamo sprendimo 93 punktas).

Šalių argumentai

- 46 Komisija tvirtina, kad kai sprendimu valstybės pagalbos schema pripažįstama neteisėta ir nesuderinama su bendrąja rinka, tai, kad šiuo sprendimu nurodoma susigrąžinti pagal šią schemą sumokėtą pagalbą, nereiškia, kad šios pagalbos gavėjai yra konkrečiai susiję. Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas supainiojo pagalbos gavėjo sąvoką su nacionalinės teisės aktuose numatyta naudos gavėjo sąvoka. Be to, tuo metu, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas, gavėjų, kurie pagal jį turėjo grąžinti pagalbą, nebuvo galima nustatyti. Šiuo atžvilgiu reikėjo nustatyti, ar jų gautas pranašumas iš tiesų yra pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnį, ir ar jie iš tiesų pagal šį sprendimą turi grąžinti gautą pagalbą.
- 47 Be to, ji tvirtina, kad priklausymo identifikuojamai gavėjų grupei ginčijamo sprendimo priėmimo momentu nepakanka įrodyti individualų interesą, nes individualus interesas reiškia, jog gavėjai yra tokioje ypatingoje situacijoje, kad Komisija privalo į tai atsižvelgti, tačiau taip nebuvo nagrinėjamu atveju.
- 48 Be to, Pirmosios instancijos teismo požiūriu pagalbos pagal schemą gavėjai turėjo pagal teismo praktiką, įtvirtintą 1994 m. kovo 9 d. Sprendime *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, Rink. p. I-833, 24–26 punktai), užginčyti Pirmosios instancijos teisme Komisijos sprendimą, net jei ir trūko aiškumo, kad jie iš tiesų turi grąžinti gautą pagalbą.
- 49 Dėl skundžiamo sprendimo 94 ir paskesniuose punktuose išdėstytų priežasčių Komisija tvirtina, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai atmetė jos pateiktą kriterijų, kad pagalbos gavėjai nėra konkrečiai susiję, jeigu pagalba suteikiama automatiškai pagal bendrą schemą. Galiausiai dėl šio sprendimo 100 ir paskesniuose punktuose išdėstytų priežasčių Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė

Teisingumo Teismo praktiką. Iš tiesų, kai Komisija priima bendrą ir abstraktų sprendimą dėl pagalbos, kurią ji pripažįsta nesuderinama su bendrąja rinka, schemas ir nurodo susigrąžinti pagal šią schemą gautą pagalbą, valstybė narė turi patikrinti kiekvienos įmonės individualią situaciją, siekdama susigrąžinti neteisėtą pagalbą.

- 50 Komitetas ir *Italgas* mano, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino ieškovėmis esančių įmonių teisę pareikšti ieškinį.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 51 Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad įmonės ieškovės esančios įmonės turi teisę pareikšti ieškinį, nes jos yra konkrečiai susijusios su ginčijamu sprendimu todėl, kad nurodymu susigrąžinti aptariamą pagalbą buvo padarytas didelis neigiamas poveikis jų teisei padėčiai.
- 52 Pirma, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, kiti teisės subjektai nei sprendimo adresatai gali pagrįstai teigti, kad yra konkrečiai susiję su sprendimu tik tada, kai toks sprendimas susijęs su jais dėl tam tikrų jiems būdingų savybių arba dėl juos iš kitų asmenų išskiriančių konkrečių aplinkybių ir taip juos individualizuoja kaip adresatus (žr. 1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197, 223 ir 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-298/00 P, Rink. p. I-4087, 36 punktą bei jame nurodytą teismo praktiką).

- 53 Antra, faktiniai pagal schemą suteiktos pagalbos, kurią Komisija nurodė susigrąžinti, gavėjai dėl šios aplinkybės yra konkrečiai susiję, kaip tai suprantama pagal EB 230 straipsnio ketvirtą pastraipą (šiuo klausimu žr. 2000 m. spalio 19 d. Sprendimo *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją*, C-15/98 ir C-105/99, Rink. p. I-8855, 34 punktą ir minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 38 ir 39 punktus).
- 54 Komisijos pateikti argumentai negali paneigti šios išvados.
- 55 Visų pirma reikia atmesti teiginį, kad ginčijamu sprendimu nustatyta pareiga susigrąžinti pagalbą nepakankamai individualizuoja ieškovus šio sprendimo priėmimo momentu. Šis teiginys remiasi dviem prielaidomis, pirma, kad faktinis grąžinimas bus įvykdytas vėlesniame etape, per kurį turi būti nustatyta, ar gautas pranašumas iš tiesų yra valstybės pagalba, kurią reikia grąžinti, ir, antra, kad nebuvo įvykdytos sąlygos, pagal kurias būtų galima gavėjus laikyti priklausančiais uždarei grupei.
- 56 Tačiau, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 71–82 punktuose, nurodymas susigrąžinti jau yra konkrečiai susijęs su visais pagalbos pagal aptariamą schemą gavėjais, nes nuo ginčijamo sprendimo priėmimo momento jiems kyla grėsmė, kad jų gauta pagalba gali būti išieškota, ir taip daromas poveikis jų teisinei padėčiai. Taigi šie gavėjai priklauso uždarei grupei (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Koninklijke FrieslandCampina*, C-519/07 P, Rink. p. I-8495, 54 punktą), ir nėra būtina nagrinėti papildomų sąlygų, susijusių su situacijomis, kurioms esant Komisijos sprendime nenurodoma susigrąžinti pagalbą. Be to, galimybė, kad neteisėta pripažinta pagalba vėliau nebus išieškota iš jos gavėjų, pati savaime nereiškia, kad jie bus laikomi konkrečiai susijusiais.

- 57 Taip pat reikia atmesti Komisijos argumentą, kad pripažinus ieškinių dėl jos sprendimo, kuriuo nurodoma susigrąžinti pagalbą, priimtinumą, tai turėtų paradoksalų ir iškreiptą poveikį, nes valstybės pagalbos gavėjai privalėtų iškart užginčyti šį sprendimą, dar prieš sužinodami, ar jiems bus nurodyta sugrąžinti pagalbą. Šį argumentą Komisija jau buvo beveik identišškai išdėsčiusi byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Italija prieš Komisiją* (31 punktą), tačiau jis buvo atmestas.
- 58 Iš tiesų suteikiant galimybę asmeniui užginčyti Sąjungos aktuose esančių nuostatų galiojimą vykstant nacionalinei procedūrai daroma prielaida, kad jis neturėjo teisės pagal EB 230 straipsnį pareikšti tiesioginio ieškinio dėl šių aktų, kurie sukėlė jam pasekmių, bet kuriuos jis negalėjo reikalauti panaikinti (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *TWD Textilwerke Deggendorf* 23 punktą ir 2010 m. birželio 29 d. Sprendimo *E ir F, C-550/09*, Rink. p. I-6213, 45 ir 46 punktus). Vis dėlto iš tos pačios praktikos matyti, kad toks ieškinys, be jokių abejonių, turi būti priimtinas (žr. minėto Sprendimo *E ir F* 48 punktą ir 2011 m. vasario 17 d. Sprendimo *Bolton Alimentari, C-494/09*, Rink. p. I-647, 23 punktą).
- 59 Taigi asmenys, esantys tokioje situacijoje, kaip antai ieškovai, siekdami apsaugoti savo interesus, privalo ginčyti sprendimą Pirmosios instancijos teisme, tik jei galima manyti, kad toks ieškinys yra, be jokių abejonių, priimtinas. Iš tiesų, kadangi tokio asmens tiesioginio ieškinio priimtumas nekelia abejonių, yra protinga tikėtis, kad jis jį pateiks per EB 230 straipsnyje nustatytą dviejų mėnesių terminą.
- 60 Be to, reikia pastebėti, kad vien skundžiamo sprendimo 76–92 punktuose išdėstyty motyvų pakanka pagrįsti Pirmosios instancijos teismo išvadą, išdėstytą šio sprendimo 92 punkte, kad ieškovai yra konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu.

- 61 Tačiau tiek, kiek skundžiamo sprendimo 251 punkte daroma nuoroda į jo 100–111 punktuose pateiktus argumentus, ir kiek šiuos argumentus ginčija Komisija šiame pagrinde, reikia jau dabar nurodyti, kad šiuose argumentuose padaryta teisės klaida.
- 62 Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas visų pirma skundžiamo sprendimo 106 punkte nurodė, kad negalima sutikti su tuo, kad atitinkama valstybė narė gali vykdydama Komisijos sprendimą dėl neteisėtos valstybės pagalbos patikrinti, ar kiekvienu atskiru atveju yra įvykdytos EB 87 straipsnio 1 dalies sąlygos.
- 63 Tačiau reikia priminti, kad vertindama pagalbos programą Komisija gali apsiriboti konkrečios programos požymių analize, siekdama sprendimo motyvuose įvertinti, ar dėl programos sąlygų ji suteikia didelį pranašumą jos gavėjams, palyginti su jų konkurentais, ir gali duoti daugiausia naudos įmonėms, užsiimančioms prekyba tarp valstybių narių. Taigi, Komisija sprendime dėl tokios programos neturi atlikti kiekvienu konkrečiu atveju pagal tokią pagalbos schemą skirtos pagalbos analizės. Tik susigrąžinant pagalbą būtina tikrinti kiekvienos susijusios įmonės individualią padėtį (žr. 2002 m. kovo 7 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-310/99, Rink. p. I-2289, 89 ir 91 punktus).
- 64 Taigi Pirmosios instancijos teismo vertinimu, išdėstytu skundžiamo sprendimo 104–106 punktuose, pažeidžiama teismo praktika, pagal kurią tuomet, kai Komisija priima bendrą ir abstraktų sprendimą dėl valstybės pagalbos schemos, kurią ji pripažįsta nesuderinama su bendrąja rinka, ir nurodo susigrąžinti pagal šią schemą gautą pagalbą, valstybė narė, siekdama susigrąžinti neteisėtą pagalbą, turi išnagrinėti kiekvienos įmonės, taikomas toks išieškojimas, individualią situaciją.

- 65 Tačiau Komisijos prieštaravimai dėl Pirmosios instancijos teismo argumentų, išdėstytų šio sprendimo 100–111 punktuose bet kuriuo atveju neturi poveikio šio sprendimo rezoliucinei daliai ir todėl turi būti laikomi nereikšmingais (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija ir Prancūzija prieš TF1*, C-302/99 P ir C-308/99 P, Rink. p. I-5603, 27–29 punktus).
- 66 Taigi negalima pritarti antrajam Komisijos pagrindui.

Dėl Komiteto teisės pareikšti ieškinį

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 67 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 114 punkte nusprendė, kad atsižvelgiant į teismo praktiką, įtvirtintą minėtame Sprendime *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, jis neturėjo nagrinėti, ar Komitetas turi teisę pareikšti ieškinį. Be to, jis skundžiamo sprendimo 115 punkte nusprendė, kad Komitetas bet kuriuo atveju turi tokią teisę, kiek jis veikia savo narių, kurių ieškiniai turėtų būti pripažinti priimtinais, vardu.

Šalių argumentai

- 68 Savo trečiajame pagrinde Komisija kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad klaidingai pritaikė teismo praktiką įmonių asociacijų srityje asociacijų asociacijai, t. y. Komiteto atveju. Be to, negalima daryti prielaidos, kad aptariamoms asociacijoms iš tiesų jį įgaliojo užtikrinti jų interesų apsaugą.

- 69 Komitetas mano, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino jo teisę pareikšti ieškinį.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 70 Visų pirma reikia nurodyti, kad, kaip priminta šio sprendimo 34 punkte, dėl kaltinimų dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimą grindžiančių perteklinių motyvų, šis sprendimas negali būti panaikintas ir jie turi būti laikomi nereikšmingais.
- 71 Šiuo atžvilgiu iš skundžiamo sprendimo 114 punkto matyti, kad Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad jis neturi nagrinėti, ar Komitetas turi teisę pareikšti ieškinį, nes ieškovė įmonė *Coopservice* turėjo teisę pareikšti ieškinį.
- 72 Šis teiginys, pagrįstas tuo kad *Coopservice* turėjo teisę pareikšti ieškinį, kurios Komisija neginčija Teisingumo Teisme, atitinka Teismo praktiką, įtvirtintą minėtame Sprendime *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, kaip tai matyti iš šio sprendimo 37–40 punktų.
- 73 Todėl reikia pabrėžti, kad net darant prielaidą, jog skundžiamo sprendimo 115 punkte pateiktuose motyvuose padaryta teisės klaida, toks teiginys neturi jokio poveikio prieštaravimo dėl Komiteto teisės pareikšti ieškinį vertinimo pagrįstumui.

74 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad trečiasis pagrindas yra nereikšmingas.

75 Todėl reikia atmesti trečiąjį Komisijos pagrindą.

Dėl ieškovų teisės pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme

76 Savo ketvirtajame pagrinde Komisija kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad neišnagrinėjo ieškovų teisės pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme ir neatmetė jų ieškinių dėl nepriimtino dėl to, kad jie neturėjo tokios teisės.

77 Šis ieškinio pagrindas nepagrįstas. Priešingai nei tvirtina Komisija, ieškovų teisė pareikšti ieškinį nebuvo grindžiama vien tikimybe, kad nacionalinės valdžios institucijos gali jiems nurodyti grąžinti pagalbą. Iš tiesų priėmus ginčijamą sprendimą kiekvieno iš jų teisinė situacija pasikeitė, nes juo pagal atitinkamą pagalbos schemą suteikta pagalba, kurią jie jau gavo ir kurią buvo nurodyta grąžinti, buvo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka. Taigi priėmus ginčijamą sprendimą ieškovais esančios įmonės iš principo turėjo numatyti, kad jos privalės grąžinti jau gautą pagalbą, ir tuo pateisinama jų teisė pareikšti ieškinį. Be to, Komisija nepateikė informacijos, leidžiančios manyti, kad jiems nebūtų nurodyta grąžinti pagalbą.

78 Remiantis išdėstytais argumentais, reikia atmesti visą Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą.

Dėl pagrindinių apeliacinių skundų

- 79 Apeliantai grįsdami savo apeliacinius skundus bei *Coopservice* priešpriešinį apeliacinį skundą, pateikia teisinius pagrindus, kuriuos iš esmės galima suskirstyti į šešias grupes, susijusias su, pirma, kompensaciniu aptariamo pranašumo pobūdžiu, antra, poveikio prekybai ir konkurencijos iškreipymo kriterijais, EB 86 straipsnio 2 dalimi, nediskriminavimo principu, trečia, EB 87 straipsnio 3 dalies punktu, ketvirta, EB 87 straipsnio 2 dalies b punktu ir 3 dalies b punktu, penkta, Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsniu ir, šešta, to paties reglamento 15 straipsniu.

Dėl Reglamento Nr. 659/99 15 straipsnio – kvalifikavimo kaip „naujos pagalbos“

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 80 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 357–367 punktuose atmetė Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnio pažeidimu grindžiamus pagrindus, pateiktus dėl ginčijamo sprendimo, pagal kuriuos ginčijamas pranašumas, suteiktas pagal įstatymus Nr. 206/1995 ir 206/1997, turi būti kvalifikuojamas kaip „esama pagalba“, nes pasibaigė dešimties metų senaties terminas. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas visų pirma rėmėsi aplinkybe, kad pranašumas, numatytas Įstatymu Nr. 590/1971 ir pratęstas Įstatymu Nr. 463/1972, nebuvo teikiamas nuo 1973 m. liepos 1 d., o numatytas įstatymais Nr. 502/1978, 102/1977 ir 573/1977 buvo teikiamas iki 1981 m. gruodžio 31 d. Taigi pranašumas, dėl kurio priimtas ginčijamas sprendimas, nesusijęs

su anksčiau pagal minėtus įstatymus suteiktu pranašumu, todėl negalima pirmųjų kvalifikuoti kaip „egzistuojančios pagalbos“.

Šalių argumentai

- ⁸¹ Komitetas ir *Hotel Cipriani* savo penktajame pagrinde bei *Coopservice* savo septintajame pagrinde tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas nepakankamai išnagrinėjo, kada socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema buvo pradėta taikyti, ir neatsižvelgė į šios schemos, kuri buvo taikoma kelis dešimtmečius, tęstinumą. Iš tiesų minėta schema buvo nustatyta Įstatymu Nr. 463/1972. Paskui, Specialus įstatymas Nr. 171/1973, numatantis pagrindinį sprendimą dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo, buvo pradėtas taikyti Venecijai. Nuoroda į nuostatas, taikytinas Pietų Italijos regionams (*Mezzogiorno*), buvo nustatyta šio sumažinimo apimtis. Be to, pagrindinis sprendimas, numatytas Specialiajame įstatyme Nr. 171/1973, niekada nebuvo panaikintas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- ⁸² Šiuos pirmiausia nagrinėtinus pagrindus, reikia atmesti. Reikia pastebėti, kad nė vienas iš šių ieškovų nekritikuoja Pirmosios instancijos teismo teiginio, išdėstyto skundžiamo sprendimo 360 punkte, pagal kurį įstatymais Nr. 590/1971, 463/1972, 102/1977, 573/1977 ir 502/1978 numatytos lengvatos daugiau nebuvo taikomos atitinkamai po 1973 m. liepos 1 d. ir 1982 m. sausio 1 d. Taigi reikia konstatuoti, kad tarp šių lengvatų ir suteiktųjų pagal įstatymus Nr. 30/1997 ir 206/1995 nėra tęstinumo, todėl pastarųjų negalima kvalifikuoti kaip esamos pagalbos, nes jos iš tiesų yra nauja pagalba.

Dėl kompensacinio pobūdžio

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 83 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 179–198 punktuose atmetė pagrindus, kuriais buvo teigiama, kad ginčijamame sprendime aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas klaidingai buvo kvalifikuotas kaip „pagalba“, neatsižvelgiant į jo kompensacinį pobūdį. Jis konkrečiai nusprendė, darydamas nuorodą į Teisingumo Teismo praktiką, kad aplinkybė, jog valstybė narė vienašališkai priimdama priemones siekia suderinti tam tikrame ūkio sektoriuje egzistuojančias konkurencijos sąlygas su vyraujančiomis kitose valstybėse narėse, nepanaikina šių priemonių pagalbos pobūdžio (šio sprendimo 181–184 punktai).

Šalių argumentai

- 84 Komiteto, *Hotel Cipriani* ir *Coopservice* pirmojo pagrindo pirma dalis bei *Italgas* pirmasis pagrindas pateikti dėl skundžiamo sprendimo motyvų, susijusių su suteiktos lengvatos kompensaciniu pobūdžiu, išdėstytų šio sprendimo 179–198 punktuose.
- 85 Šiuo atžvilgiu ieškovai kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad jis neatsižvelgė į ginčijamų priemonių kompensacinį pobūdį. Jų teigimu, egzistuoja glaudus ryšys tarp paramos užimtumui ir ūkio subjektų, kuriems taikomos šios priemonės, patiriamos nepalankios situacijos ir papildomų išlaidų. Nepalankūs aspektai, su kuriais susiduria

įmonės, kurioms taikomas aptariamasis socialinio draudimo įmokų sumažinimas, turėtų būti vertinami juos lyginant su išlaidomis, kurių įmonės patirtų, jeigu jos vykdytų veiklą žemyne, o ne su Bendrijos įmonių patiriamų išlaidų vidurkiu.

- 86 Be to, teigiama, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nes nenustatė, kad ginčijamame sprendime pateikti prieštaringi motyvai, kadangi jo 92 punkte pateiktuose motyvuose buvo pripažinta, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimo priemonėmis buvo siekiama kompensuoti, kiek tai susiję su įmone ASPIV, jos patirtas papildomas išlaidas. Be to, skundžiamame sprendime padaryta motyvavimo klaida, nes Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad egzistuoja specifinės situacijos, kai kompensuojant nepalankius aspektus dingsta priemonės suteikiamas pranašumas, tačiau tinkamai nepaaiškino, kodėl taip nėra šiuo atveju.
- 87 *Hotel Cipriani* priduria, jog Pirmosios instancijos teismas turėjo atsižvelgti į tai, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas susijęs su Venecijos centro išsaugojimo politika, kuomet neįmanoma tiksliai apskaičiuoti privalumų ir trūkumų, susijusių su specifinės šio miesto situacijos ypatumais. Pirmosios instancijos teismas, užuot tinkamai atsižvelgęs į dvi studijas, kurių viena būtent susijusi su viešbučių sektoriuje patiriamomis išlaidomis, kritikavo *Hotel Cipriani*, kad jis nenustatė, kokią papildomų išlaidų, kurių jie patiria, palyginti su kitais Italijos ar užsienio viešbučiais, sumą reikia kompensuoti suteikiamomis lengvatomis.
- 88 Italijos Respublika taip pat mano, kad Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į kompensacinių suteiktų lengvatų pobūdį. Šios lengvatos gali būti pateisinamos taikant ekonominį kriterijų. Iš tiesų Italijos valdžios institucijas palygindama su privačia įmone, o socialinio draudimo įmokas su draudimo premijomis, ši valstybė narė tvirtina, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas, privati įmonė draudimo premijas būtų sumažinusi. Be to, yra tiesioginis ryšys tarp šių lengvatų ir situacijos, su kuria susidūrė aptariamasis įmonės, nes jos patyrė labai didelių išlaidų, susijusių su darbo užmokesčiu.

- 89 Komisija prašo Teisingumo Teismo atmesti šiuos pagrindus kaip nepagrįstus ir pakeisti tuos Pirmosios instancijos teismo motyvuojamosios dalies punktus, kuriuose jis dėsto, kad ypatingomis aplinkybėmis dėl kompensacinio lengvatų pobūdžio priemonė gali nebūti laikoma pagalba pagal EB 87 straipsnį.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 90 Pirmosios instancijos teismas teisingai skundžiamo sprendimo 181–184 punktuose nusprendė, kad dėl tariamo kompensacinio lengvatos, suteiktos pagal aptariamą schemą, pobūdžio negalima jos nekvalifikuoti kaip pagalbos, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnį.
- 91 Šiuo klausimu reikia nurodyti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką valstybės pagalba laikomas kišimasis, kuris, kad ir kokia būtų jo forma, gali tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti įmonėms pranašumą arba kuris turi būti laikomas ekonomine nauda, kurios ją gaunanti įmonė nebūtų gavusi normaliomis rinkos sąlygomis (2010 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Deutsche Post*, 40 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 92 Teisingumo Teismas yra patikslinęs, kad valstybės kišimosi priemonė nepatenka į EB 87 straipsnio 1 dalies reglamentavimo sritį, jeigu ji turi būti vertinama kaip kompensacija už paslaugas, kurias teikia pranašumą turinčios įmonės, vykdydamos savo su viešosiomis paslaugomis susijusias pareigas, ir dėl to šios įmonės realiai negauna jokios finansinės naudos, ir dėl minėtos kišimosi priemonės jos neatsiduria palankesnėje konkurencinėje padėtyje, palyginti su kitomis su jomis konkuruojančiomis įmonėmis (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Deutsche Post*, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 93 Tačiau nei *Hotel Cipriani*, nei *Italgas* savo pirmajame pagrinde neteigia, kad įvykdė šias sąlygas. Priešingai, jų tvirtinimu, dėl aplinkybės, kad aptariamomis lengvatomis siekiama kompensuoti papildomas išlaidas, susijusias su specifinėmis sąlygomis, su kuriomis susiduria Venecijoje įsisteigusios įmonės, šios lengvatos netenka pagalbos pobūdžio.
- 94 Šiuo klausimu visų pirma reikia priminti, kad motyvų, kuriais grindžiama pagalbos priemonė, nepakanka tam, kad tokia priemonė nebūtų kvalifikuojama kaip „pagalba“, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnį. Iš tiesų šios nuostatos 1 dalyje ne daromas skirtumas tarp valstybės priemonių pagal jų priežastis ar tikslus, o jie apibrėžiami pagal jų poveikį (žr. 2005 m. kovo 3 d. Sprendimo *Heiser*, C-172/03, Rink. p. I-1627, 46 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 95 Reikia pridurti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką aplinkybė, kad valstybė narė vienašališkai priimdama priemones siekia suderinti tam tikrame ūkio sektoriuje egzistuojančias konkurencijos sąlygas su vyraujančiomis kitose valstybėse narėse, nepanaikina šių priemonių pagalbos pobūdžio (minėtų sprendimų *Italija prieš Komisiją* 61 punktas ir jame nurodyta teismo praktika bei *Heiser* 54 punktas).
- 96 Kaip teisingai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 183 ir 184 punktuose, ši teismo praktika taip pat taikoma priemonėms, kuriomis siekiama kompensuoti nepalankius aspektus, su kuriais gali susidurti įmonės, įsisteigusios tam tikrame valstybės narės regione. Iš tiesų pačiame EB sutarties, kurios 87 straipsnio 3 dalies a ir c punktuose nurodoma, kad bendrajai rinkai neprieštaraujancia gali būti laikoma „pagalba, skirta regionų <...> ekonominei plėtrai skatinti“, ir „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių <...> plėtrai skatinti“, tekste nurodoma, kad pranašumai, taikomi tik vienai valstybės, kuri yra valstybės pagalbos taisyklių objektas, teritorijos daliai, gali būti pasirinktinai taikomi pranašumai (žr. 2006 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-88/03, Rink. p. I-7115, 60 punktą).

- 97 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, Pirmosios instancijos teismas galėjo teisėtai atmesti pagrindus, kuriais grindžiamas ieškinys dėl panaikinimo, susijusius su tariamu kompensaciniu aptariamų lengvatų pobūdžiu, nesant reikalo nagrinėti šioje byloje nesusklosčiusių hipotetinių situacijų, kai dėl kompensacinio kai kurių priemonių pobūdžio jos gali netekti pagalbos pobūdžio.
- 98 Taigi Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos, kai nenurodė, kad ginčijamame sprendime, kurio 92 punkte pripažįstama, kiek tai susiję su įmone ASPIV, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimu siekiama kompensuoti papildomas išlaidas, pateikti prieštaringi motyvai.
- 99 Reikia nurodyti, kad tame 92 punkte Komisija nenusprendė, kad dėl kompensacinio socialinio draudimo įmokų sumažinimo jos netenka pagalbos pobūdžio. Priešingai, ji nusprendė, kad turi būti taikoma EB 86 straipsnio 2 dalyje numatyta leidžianti nukrypti nuostata. Taigi remiantis ginčijamo sprendimo 92 punktu negalima daryti išvados, kad dėl tariamo kompensacinio suteiktų lengvatų pobūdžio, kiek tai susijęs su ASPIV, jos netenka pagalbos pobūdžio. Todėl Komisijos sprendime nėra jokių prieštaringų motyvų, kuriuos būtų galėjęs nustatyti Pirmosios instancijos teismas.
- 100 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, Pirmosios instancijos teismo teiginys, kad aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra pagalba pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, yra jau pagrįstas skundžiamo sprendimo 181–184 punktuose išdėstytais motyvais, kuriuose nurodoma, kad siekis kompensuoti nepalankią konkurencinę įmonių, įsteigtų Venecijoje ir Kjudžoje, situaciją, taikant socialinio draudimo įmokų sumažinimą, negali panaikinti šio pranašumo pagalbos pobūdžio, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį. Taigi kaltinimai, pateikti dėl skundžiamo sprendimo 185–195 punktų, yra antraeiliai ir todėl nereikšmingi, remiantis šios sprendimo 65 punkte

nurodyta teismo praktika. Dėl tos pačios priežasties nereikia nagrinėti būtinybės pakeisti motyvus, kaip to prašė Komisija, kiek tai susiję su skundžiamo sprendimo 185–187 punktuose išdėstytais motyvais.

- 101 Galiausiai dėl Italijos Respublikos pastabų, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo taikyti privataus ūkio subjekto kriterijų, reikia nurodyti, kad palyginimas su tokiu ūkio subjektu neturi reikšmės, nes, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 121 punkte, jis nesiekia tokių tikslų, kokių siekta taikant aptariamą socialinio draudimo įmokų sumažinimą.
- 102 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti Komiteto, *Hotel Cipriani* ir *Coopservice* pirmojo pagrindo pirmą dalį ir *Italgas* pirmąjį pagrindą.

Dėl poveikio prekybai Bendrijos viduje ir konkurencijos iškraipymo kriterijų, Komisijos procedūrinių pareigų vykdant aptariamą pagalbą tyrimą, nediskriminavimo principo ir EB 86 straipsnio 2 dalies

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 103 Pirmosios instancijos teismas atmetė skundžiamo sprendimo 199–253 punktuose išdėstytais motyvais, pateiktus grindžiant ieškinį dėl panaikinimo, susijusius su EB 86 straipsnio 2 dalies, nediskriminavimo principo ir pareigos motyvuoti pažeidimu.

Šuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas visų pirma rėmėsi daugiasektorinės pagalbos schemos tyrimo ypatumais ir tuo, kad ieškovų atžvilgiu nebuvo pateikta specifinės informacijos.

Šalių argumentai

- ¹⁰⁴ Komiteto pateikto pirmojo pagrindo antra dalis, *Hotel Cipriani* pirmojo pagrindo antra dalis, *Italgas* antrasis, trečiasis ir ketvirtasis pagrindai ir *Coopservice* pirmojo pagrindo antra dalis bei antrojo pagrindo antra dalis pateikti dėl skundžiamo sprendimo 199 –253 punktuose išdėstytų motyvų.
- ¹⁰⁵ Apeliantai *Coopservice* ir Italijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teisimą, kad pažeidė nediskriminavimo principą ir neatsižvelgė į procedūrines pareigas, tenkančias Komisijai vykdant aptariamą pagalbą tyrimą. Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad Komisija galėjo atlikti, kiek tai susiję su kai kuriomis savivaldybės įmonėmis, individualią poveikio prekybai Bendrijos viduje ir konkurencijos iškreipimui analizę, neprivalėdama atlikti tokios pat analizės kitų įmonių ir sektorių atžvilgiu. Kitų įmonių ir sektorių situacija buvo identiška, kaip tai matyti iš vykstant tyrimui perduotos informacijos, kurią Pirmosios instancijos teismas iškreipė. Be to, jis pažeidė pareigą motyvuoti ir taisykles, reglamentuojančias įrodinėjimo pareigą. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino ginčijamą sprendimą ir nepripažino, kad jis nebuvo tinkamai motyvuotas, kad valdžios institucijos galėtų jį įgyvendinti. Savo antrajame pagrinde *Coopservice* tvirtina, kad skundžiamu sprendimu buvo pažeista EB 86 straipsnio 2 dalis, nes ši nuostata jos atžvilgiu nebuvo taikoma.

- ¹⁰⁶ Komisija mano, kad šiuos pagrindus reikia atmesti. Dėl įrodinėjimo pareigos ji pripažįsta, kad teismo praktika, į kurią ji darė nuorodą skundžiamo sprendimo 208–233 punktuose, nėra reikšminga ir ja negalima grįsti skundžiamo sprendimo motyvų. Todėl ji prašo Teisingumo Teismo juos pakeisti kitais motyvais, pateikiant motyvus, grindžiamus daugiasektorinės pagalbos schemos ypatumais.

Teisingumo Teismo vertinimas

- ¹⁰⁷ Siekiant įvertinti teisinius pagrindus, pateiktus dėl skundžiamo sprendimo motyvų, išdėstytų jo 199–253 punktuose, visų pirma reikia išnagrinėti Pirmosios instancijos teismo teiginius dėl ginčijamo sprendimo taikymo srities ir dėl procedūrinių pareigų, kurių Komisija turi laikytis vykdant daugiasektorinės pagalbos schemos tyrimą.

— Ginčijamo sprendimo taikymo sritis ir motyvai

- ¹⁰⁸ Iš esmės apeliantai kaltina Pirmosios instancijos teismą tuo, jog jis klaidingai aiškino ginčijamą sprendimą ir klaidingai nusprendė, kad jis buvo pakankamai aiškus, jog nacionalinės valdžios institucijos galėtų jį įgyvendinti.

- ¹⁰⁹ Šiuo atžvilgiu jie tvirtina, kad ginčijamame sprendime nenurodyti kriterijai, kuriais remdamosi nacionalinės valdžios institucijos gali nustatyti, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimas iš tiesų gavėjo atžvilgiu yra su bendrąja rinka nesuderinama pagalba. Iš tiesų 2001 m. rugpjūčio ir spalio mėn. laišakai, kuriuos Komisija nusiuntė

Italijos valdžios institucijoms dėl ginčijamo sprendimo įgyvendinimo, buvo būtini, nes juose pateikti kriterijai būtini vykdyti šį sprendimą įmonių, gavusių pagalbą pagal aptariamą pagalbos schemą, atžvilgiu. Pirmosios instancijos teismas, nusprendęs, kad šie laiškai nusiųsti tik laikantis lojalaus bendradarbiavimo tarp šios institucijos ir nacionalinių valdžios institucijų principo, klaidingai pripažino, kad Komisija, užuot pati savo sprendime nurodžiusi jam įgyvendinti būtinus elementus, galėjo tai padaryti paprasčiausiuose laiškuose.

- 110 Be to, Komisija neturėjo priimti sprendimo, kuriame apskritai pateikiamas labai abstraktus vertinimas, tačiau kai kuriais atvejais atliekama atskirų atvejų analizė, nepatikslinusi šiame sprendime jo taikymo srities, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų jį vykdyti.
- 111 Atsižvelgiant į šiuos kaltinimus, reikia priminti, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 251 punkte nusprendė, jog nacionalinės valdžios institucijos vykdydamos ginčijamą sprendimą neturi kiekvienu atskiru atveju patikrinti, ar įvykdytos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos. Be to, iš šio sprendimo 100–111 straipsnių, į kuriuos daroma nuoroda 251 punkte, matyti, jog Pirmosios instancijos teismas aiškino ginčijamą sprendimą taip, kad jis paneigė pagalbos buvimo ir todėl jos susigrąžinimo galimybę, kai kalbama tik apie socialinio draudimo įmokų sumažinimą, nes jam taikomos *de minimis* taisyklės. Atsižvelgdamas į tai, Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog, kaip aiškiai matyti iš šio sprendimo 251 ir 252 punktų, ginčijamas sprendimas yra pakankamai aiškus ir motyvuotas, kad nacionalinės valdžios institucijos jį galėtų įgyvendinti.
- 112 Vis dėlto šioje ginčijamo sprendimo apimties analizėje padaryta teisės klaida.

- 113 Iš tiesų pagal ginčijamo sprendimo 5 straipsnį Italijos Respublika turi imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad gavėjai grąžintų su bendrąja rinka nesuderinamą pagalbą. Tam, kad galima būtų įgyvendinti šią pareigą, būtina prieš tai nustatyti, jog suteiktas pranašumas gali būti kvalifikuojamas kaip valstybės pagalba. Šio sprendimo 1–3 straipsniuose nustatyta, kuri pagalba pripažįstama suderinama su bendrąja rinka ir kuri ne, o šio sprendimo 4 straipsnyje konstatuota, kad jame nurodytoms bendrovėms suteiktas pranašumas nėra pagalba. Tačiau, kaip tinkamai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 103 punkte, pranašumas, suteiktas laikantis *de minimis* taisyklės, nekvalifikuojamas kaip valstybės pagalba.
- 114 Iš ginčijamo sprendimo 49 ir 50 konstatuojamųjų dalių matyti, kad šiame sprendime, kiek tai susiję su poveikio prekybai Bendrijos viduje ir konkurencijos iškreipimo kriterijais, apsiribojama tik aptariamoms pagalbos schemos požymių analize. Iš tiesų Komisija tik patikrino, ar kai kurios įmonės, kurioms buvo taikomas socialinio draudimo įmokų sumažinimas pagal šią schemą, vykdė ekonominę veiklą, galinčią daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškreipti konkurenciją, nes tokio tyrimo pakanka jos kompetencijai, susijusiai su šios schemos atitikties bendrajai rinkai analize, nustatyti.
- 115 Todėl prieš susigrąžindamos pagalbą nacionalinės valdžios institucijos turėjo kiekvienu atskiru atveju būtinai patikrinti, ar dėl suteikto pranašumo gavėjui buvo iškreipoma konkurencija ir daromas poveikis prekybai Bendrijos viduje, antraip nebūtų galima atlikti šio papildomo tyrimo, kuris yra esminis kvalifikuojant suteiktą individualų pranašumą kaip valstybės pagalbą.
- 116 Taip pat Pirmosios instancijos teismo išvada, jog ginčijamame sprendime yra pateikta pakankamai motyvų, kad nacionalinės valdžios institucijos jį galėtų įgyvendinti, yra teisiškai klaidinga. Iš tiesų iš skundžiamo sprendimo 251 ir 252 matyti, kad darydamas tokią išvadą Pirmosios instancijos teismas rėmėsi būtent savo klaidingu šio

sprendimo taikymo srities aiškinimu, kad nacionalinės valdžios institucijos neprivalo kiekvienu atskiru atveju patikrinti, ar dėl suteikto pranašumo gavėjų atžvilgiu gali būti iškraipyta konkurencija ir daromas poveikis prekybai Bendrijos viduje.

- 117 Tačiau, kaip matyti iš šio sprendimo 61–64 punktų, tokiu Pirmosios instancijos teismo aiškinimu pažeidžiama teismo praktika, susijusi su nacionalinės valdžios institucijų pareigomis vykdant Komisijos sprendimą.
- 118 Vis dėlto reikia priminti, kad net jei Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvais pažeidžiama Sąjungos teisė, tačiau šio sprendimo rezoliucinė dalis yra pagrįsta kitais teisiniais motyvais, dėl tokio pažeidimo šis sprendimas neturi būti panaikintas, bet reikia pakeisti jo motyvus (šiuo klausimu žr. 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, C-120/06 P ir C-121/06 P, Rink. p. I-6513, 187 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 119 Taigi, atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo turinį, jo taikymo sritį ir šio sprendimo 61–64 ir 113–117 punktus, reikia išnagrinėti, ar jis yra pakankamai motyvuotas, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų jį vykdyti.
- 120 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad kiekvieno gavėjo individualios situacijos tyrimas, kurį turi atlikti nacionalinės valdžios institucijos, turi būti pakankamai apibrėžtas Komisijos sprendime dėl pagalbos schemos, kuriame nurodyta susigrąžinti pagalbą. Pirmia, kaip matyti iš generalinės advokatės išvados 196 punkto, iš tokio sprendimo turi būti galima aiškiai nustatyti jo taikymo sritį. Antra, kaip tvirtina apeliantai, tokiam

sprendime turi būti visi pagrindiniai elementai, reikalingi tam, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų jį įgyvendinti, atmetant galimybę jo tikrąjį turinį nustatyti vėliau, Komisijai ir nacionalinėms valdžios institucijoms pasikeitus laiškais.

- 121 Atrodo, kad ginčijamas sprendimas šių principų atžvilgiu yra pakankamai motyvuotas. Iš tiesų, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 197 ir 198 punktuose, iš pakankamai aiškių šio sprendimo motyvų matyti, kad, kalbant apie tai, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimu buvo galima iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį prekybai Bendrijos viduje, Komisija aiškiai rėmėsi pačiu aptariamais pagalbos schemas vertinimu. Taigi nacionalinės valdžios institucijos kiekvienu atskiru atveju turėjo išnagrinėti, ar suteiktas pranašumas gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį prekybai Bendrijos viduje. Tačiau, kalbant apie tariamą kompensacinį suteikto pranašumo pobūdį, pažymėtina, jog ginčijamame sprendime esantis teiginys, kad dėl tokio pobūdžio nenuginčijamas šio pranašumo kvalifikavimas kaip pagalbos, yra taikomas bendrai, taip pat ir nacionalinių valdžios institucijų atžvilgiu.
- 122 Todėl 2001 m. rugpjūčio ir spalio mėn. Komisijos laiškų negalima vertinti kaip įrodančių nepakankamą ginčijamo sprendimo motyvaciją.
- 123 Šiais laiškais taip pat nebuvo vėliau nustatytas tikrasis ginčijamo sprendimo turinys.
- 124 Aišku, kaip tvirtina *Italgas*, Komisija nurodė šiuose laiškuose, jog suteiktas pranašumas kai kurių ūkio subjektų konkrečiuose sektoriuose atžvilgiu nėra valstybės pagalba, nes nėra poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai. Vis dėlto tokie paaiškinimai,

kuriais siekiama patikslinti valstybės pagalbos sąvokos sąlygų taikymą individualiais atvejais, yra susiję su ginčijamu sprendimu.

- 125 Tačiau jeigu būtų reikalaujama, kad sprendime, kuriuo nurodyta susigrąžinti neteisėtą pagalbą, būtina būtų pateiktos tokios detalės, būtų paneigta šio sprendimo 63 punkte nurodyta teismo praktika pripažinta galimybė Komisijai įvertinti pagalbos schemą, atsižvelgiant į jos bendrus požymius. Be to, kiltų pavojus lojalaus bendradarbiavimo tarp Komisijos ir valstybių narių principui, jeigu Komisija netektų galimybės teikti rekomendacijas, siekdama palengvinti valstybei narei teisingą tokio sprendimo vykdymą. Taigi šiuo atveju Komisijos laišakai nacionalinės valdžios institucijoms, kaip teisingai pripažino Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 252 punkte, parengti vykdant Komisijos ir nacionalinės valdžios institucijų lojalaus bendradarbiavimo pareigą.
- 126 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia konstatuoti, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino ginčijamo sprendimo taikymo sritį, bet dėl šios klaidos skundžiamas sprendimas negali būti panaikintas, nes jis yra pakankamai motyvuotas, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų jį vykdyti.
- 127 Taigi prieštaravimus dėl šios skundžiamo sprendimo dalies reikia atmesti.

— Procedūrinės Komisijos pareigos

- 128 Apeliantai kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad klaidingai nusprendė, jog Komisija laikėsi vykdant aptariamą pagalbą schemą tyrimą jai tenkančių procedūrinių pareigų. Konkrečiai kalbant, jie tvirtina, kad Komisija neatsižvelgė į vietinį išmokų

pobūdį, pažeidė EB 86 straipsnio 2 dalį ir nediskriminavimo principą, nes atliko individualios savivaldybių įmonių situacijos tyrimą, tačiau tokio tyrimo nevykdė privačių įmonių, esančių analogiškoje situacijoje, atžvilgiu. Be to, jie kaltina Pirmosios instancijos teismą dėl įrodymų iškraipymo.

¹²⁹ Siekiant įvertinti šiuos kaltinimus, visų pirma reikia nurodyti, jog Pirmosios instancijos teismas, skundžiamo sprendimo 209 ir 228–231 punktuose nusprendęs, kad Komisija iš principo neprivalėjo atlikti įvairių sektorių, pagal aptariamą schemą gavusių pagalbą, tyrimo, rėmėsi teismo praktika dėl pagalbos schemų tyrimo.

¹³⁰ Šie teiginiai atitinka Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią Komisija gali ištirti tik bendrus nagrinėjamos schemos požymius, nenagrinėdama kiekvieno atskiro taikymo atvejo (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją* 51 punktą; 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Graikija prieš Komisiją*, C-278/00, Rink. p. I-3997, 24 punktą ir 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Unicredito Italiano*, C-148/04, Rink. p. I-11137, 67 punktą), kad patikrintų, ar ši schema apima pagalbos sudedamąsias dalis.

¹³¹ Pirma, apeliantai kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad klaidingai nusprendė, kaip tai esą matyti iš skundžiamo sprendimo 224, 235 ir 249 punktų, kad Komisija vykdydama pagalbos schemos tyrimą, gali remtis prielaida dėl valstybės pagalbos sąvokos taikymo sąlygų buvimo, t. y. šiuo atveju poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymui.

- 132 Akivaizdu, kad valstybės pagalbos sąvoka yra teisinė ir turi būti aiškinama taikant objektyvius kriterijus ir kad Komisija neturi vertinimo įgaliojimų dėl priemonės kvalifikavimo kaip „valstybės pagalbos“, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, ir jai taikoma visiška teisminė kontrolė (šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *British Aggregates prieš Komisiją*, C-487/06 P, Rink. p. I-10505, 111 ir 112 punktus).
- 133 Tačiau vien Pirmosios instancijos teismo teiginių, susijusių su valstybės pagalbos schemos tyrimo ypatumais, ir to, kad suteiktas pranašumas yra pagalbos veiklai pobūdžio, pakanka pateisinti skundžiamo sprendimo 249 ir 250 punktuose pateiktas išvadas, todėl šis kaltinimas bet kuriuo atveju neturi reikšmės.
- 134 Pirma, remiantis teismo praktika, Komisija privalo ne nustatyti realią pagalbos įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir faktišką konkurencijos iškreipimą, o tik išsiaiškinti, ar ši pagalba gali daryti poveikį tarpusavio prekybai ir iškreipti konkurenciją (2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-66/02, Rink. p. I-10901, 111 punktas).
- 135 Antra, Pirmosios instancijos teismas rėmėsi pagalbos schemos tyrimo ypatumais ir pranašumo, suteikto kaip pagalba veiklai, pobūdžiu. Pirmuoju klausimu Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs aptariamą schemą ir atsižvelgęs į bendrus požymius, skundžiamo sprendimo 246–250 punktuose konstatavo, o tai atitinka minėtą Teisingumo Teismo praktiką, kad mažas pagalbos dydis arba tai, kad dauguma įmonių gavėjų vykdo veiklą tik vietos lygiu, nereiškia, kad pagal šią schemą suteikta pagalba negali daryti poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškreipti konkurencijos.

- ¹³⁶ Dėl antrojo klausimo reikia priminti, kad pagalba veiklai, t. y. pagalba, kuri, kaip ir aptariamoji, skirta bendrovės išlaidoms apmokėti, kurias įprastai ji turi padengti pati valdydama ar vykdydama įprastą veiklą, iš esmės iškraipo konkurencijos sąlygas (žr. 2000 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, Rink. p. I-6857, 30 punktas).
- ¹³⁷ Taigi kaltinimas, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai pripažino Komisijai galimybę remtis prielaida dėl poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškreipimo, bet kuriuo atveju neturi poveikio skundžiamo sprendimo rezoliucinei daliai ir todėl turi būti laikomas nereikšmingu, remiantis šio sprendimo 65 punkte minėta teismo praktika.
- ¹³⁸ Antra, apeliantai kaltina Pirmosios instancijos teisumą, kad klaidingai nusprendė, jog Italijos valdžios institucijos turi įrodyti, kad aptariamasis pranašumas nėra pagalba, kaip tai suprantama pagal 87 straipsnio 1 dalį.
- ¹³⁹ Iš skundžiamo sprendimo 209–211 punktuose išdėstytos analizės ir vėlesnio tyrimo matyti, kad darydamas šio sprendimo 249–251 punktuose pateiktas išvadas Pirmosios instancijos teismas rėmėsi ne tuo, kad įrodinėjimo pareiga tenka Italijos Respublikai, bet valstybės pagalbos schemos ypatumais ir vykdant šį tyrimą gautos informacijos svarba. Taigi skundžiamo sprendimo 232 punkte pateiktas paprastas teiginys, kad pareigos įrodyti paskirstymas priklauso nuo atitinkamų Komisijai ir valstybei narei tenkančių procedūrinių įsipareigojimų laikymosi, neturėjo įtakos Pirmosios instancijos teismo atliktam tyrimui, todėl negalima aiškinti skundžiamo sprendimo kaip įpareigojančio valstybės nares pateikti įrodymų, kad valstybės pagalbos sąvokos taikymo sąlygos nėra įvykdytos.

- 140 Taigi kaltinimas dėl įrodinėjimo pareigos pažeidimo grindžiamas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, todėl jį reikia atmesti kaip nepagrįstą.
- 141 Trečia, apeliantai tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismo sprendime ir ginčijamame sprendime padaryta motyvacijos klaida ir pažeistas nediskriminavimo principas. Savivaldybės įmonės ir privačios įmonės, kurių situacija yra panaši, buvo diskriminuojamos. Kaip ir savivaldybės įmonės, *Italgas* ir *Hotel Cipriani* vykdomė veiklą tik vietos lygiu, todėl dėl jiems suteikto pranašumo negali būti daromas poveikis prekybai Bendrijos viduje.
- 142 Atsižvelgiant į Komisijai perduotą informaciją, ji privalėjo kai kurių sektorių ar kai kurių įmonių atžvilgiu atlikti individualų tyrimą, ar dėl aptariamo pranašumo galėjo būti daromas poveikis prekybai Bendrijos viduje ir iškraipoma konkurencija arba ar turi būti taikoma nuo EB 86 straipsnio 2 dalies leidžianti nukrypti nuostata. Komisija turėjo bent jau paprašyti nacionalinės valdžios institucijų papildomos informacijos, kaip ji padarė savivaldybės įmonių atveju.
- 143 Šiuo atžvilgiu apeliantai remiasi 1998 m. COSES atlikta studija, minima skundžiamo sprendimo 9 punkte, 1998 m. gegužės 18 d. Venecijos miesto ir 1999 m. sausio 23 d. ir birželio 10 d. laiškuose, kurie buvo perduoti Komisijai vykdam aptariamos pagalbos schemos tyrimą. Juose buvo pateikta aiški informacija, jog nebuvo pavojaus, kad gali būti daromas poveikis prekybai Bendrijos viduje ar iškraipyta konkurencija kai kurių sektorių ir įmonių atžvilgiu dėl jų veiklos, vykdomos vietos lygiu. Konkrečiai kalbant apie viešbučių ir restoranų rinką, ji turi būti apribota tam tikra vietoje, nes turistai iš pradžių pasirenka vietovę ir tik tada viešbutį ar restoraną. Kadangi nėra konkurencijos tarp viešbučių Venecijoje ir esančių kituose miestuose, aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas negalėjo daryti poveikio prekybai Bendrijos viduje. Be

to, *Coopservice* tvirtina, kad ji atsakinga už bendrojo intereso ekonominės paslaugos teikimą, ir savo antrajame pagrinde nurodo, kad skundžiamame sprendime pažeista EB 86 straipsnio 2 dalis.

- ¹⁴⁴ Atsižvelgiant į šiuos kaltinimus, reikia nurodyti, kad šioje byloje nekalbama, kad reikia nustatyti, ar dėl ieškovėmis esančioms įmonėms suteikto pranašumo iš tiesų buvo iškraipyta konkurencija ir daromas poveikis prekybai Bendrijos viduje. Reikia tik išnagrinėti, ar Komisija todėl, kad atliko savivaldybės įmonių individualios situacijos analizę, turėjo laikydamasi nediskriminavimo principo nukrypti nuo savo požiūrio, grindžiamo aptariamoms schemoms tyrimu pagal bendrus jos požymius, taip pat, kiek tai susiję su ieškovėmis esančiomis įmonėmis ir sektoriais, kuriuose jos vykdo veiklą, atsižvelgiant į apie jas gautą informaciją.
- ¹⁴⁵ Šiuo klausimu iš skundžiamo sprendimo matyti, kad, kalbant, pirma, apie *Hotel Cipriani, Italgas* ir *Coopservice* situaciją, Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo CO-SES studijas ir minėtus laiškus, ir skundžiamo sprendimo 214–216 ir 241 punktuose nusprendė, kad Komisija vykstant tyrimo procedūrai negavo jokios konkrečios informacijos apie šias įmones, dėl kurios jai galėjo kilti procedūrinė pareiga atsižvelgti į jų individualią situaciją.
- ¹⁴⁶ Kita vertus, kiek tai susiję su statybų, pardavimo, viešbučių ir restoranų sektoriais bei bendrojo ekonominio intereso paslaugų teikimu, reikia nurodyti, kad Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs šiose studijose ir laiškuose pateiktą informaciją, skundžiamo sprendimo 240 punkte nusprendė, kad šių sektorių atžvilgiu nebuvo specifinės informacijos, dėl kurios Komisijai kiltų procedūrinė pareiga konsultuotis dėl šių sektorių su Italijos valdžios institucijomis.

- 147 Priešingai, kaip konstatavo Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 244 ir 245 punktuose, informacija apie savivaldybės įmones buvo aiškiai neišsami, tačiau konkreti, įpareigojanti Komisiją dėl jos konsultuotis su šiomis valdžios institucijomis.
- 148 Todėl Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 242–245, 249 ir 250 punktuose nusprendė, kad Komisija neturėjo nukrypti, kiek tai susiję su *Hotel Cipriani, Italgas, Coopservice* bei statybų, pardavimo, viešbučių ir restoranų sektoriais ir bendrojo ekonominio intereso paslaugų teikimu, nuo savo požiūrio nagrinėti bendrus aptariamą schemą požymius ir kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas ir nepažeidžia nediskriminavimo principo.
- 149 Tiek, kiek apeliantai ginčija šiuos Pirmosios instancijos teismo teiginius, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką iš EB 225 straipsnio ir Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad tik Pirmosios instancijos teismas yra kompetentingas, pirma, nustatyti faktines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai jo išvados iš esmės neatitinka jam pateiktų bylos dokumentų, ir, antra, vertinti šias faktines aplinkybes. Pirmosios instancijos teismui konstatavus ar įvertinus faktines aplinkybes, remiantis EB 225 straipsniu, Teisingumo Teismas yra kompetentingas patikrinti šių faktinių aplinkybių teisinę kvalifikaciją ir teisinę išvadą, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė jomis remdamasis (minėto Sprendimo *British Aggregates prieš Komisiją* 96 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 150 Tačiau Teisingumo Teismas nėra kompetentingas nustatyti faktinių aplinkybių arba iš principo vertinti įrodymų, kuriuos Pirmosios instancijos teismas pasitelkė šioms aplinkybėms pagrįsti (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *British Aggregates prieš Komisiją* 97 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 151 Taigi kaltinimus, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo, atsižvelgdamas į vykstant tyrimo procedūrai Komisijos gautą specifinę informaciją, nuspręsti, kad Komisija privalėjo tam tikrų sektorių ir įmonių atžvilgiu atlikti individualių atvejų tyrimą arba kreiptis į Italijos valdžios institucijas dėl papildomos informacijos, reikia atmes­ti kaip nepriimtinas, nes jie iš tiesų pateikti dėl Pirmosios instancijos teismo atlikto vertinimo.
- 152 Tiek, kiek *Italgas* kaltina Pirmosios instancijos teismą dėl faktų iškraipymo, reikia priminti, kad pagal EB 225 straipsnį, Teisingumo Teismo statuto 51 straipsnio pirmą pastraipą ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 112 straipsnio 1 dalies pir­mos pastraipos c punktą ieškovas turi tiksliai nurodyti, kokie įrodymai buvo iškrai­pyti, ir vertinimo klaidas, dėl kurių, jo nuomone, Pirmosios instancijos teismas juos iškraipė (2010 m. birželio 17 d. Sprendimo *Lafarge prieš Komisiją*, C-413/08 P, Rink. p. I-5361, 16 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 153 Toks iškraipymas konstatuotinas, kai, nesant naujų įrodymų, esamų įrodymų ver­tinimas yra akivaizdžiai klaidingas (minėto Sprendimo *Lafarge prieš Komisiją* 17 punktas).
- 154 *Italgas* šiuo klausimu daro nuorodą į 1999 m. sausio 23 d. ir birželio 10 d. Italijos val­džios institucijų ir 1998 m. gegužės 18 d. Venecijos miesto laiškus.
- 155 Visų pirma, kalbant apie 1999 m. sausio 23 d. Italijos valdžios institucijų ir 1998 m. gegužės 18 d. Venecijos miesto laiškus, reikia nurodyti, kad *Italgas* neteigia jog Pir­mosios instancijos teismo atliktas šių laiškų vertinimas prieštarauja šių dokumentų turiniui, kad Teisingumo Teismas galėtų įvertinti, ar šių laiškų vertinimas yra aiškiai

klaidingas (žr. pagal analogiją 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Activision Blizzard Germany prieš Komisiją*, C-260/09 P, Rink. p. I-419, 52 punktą).

- 156 Iš tiesų, viena vertus, *Italgas* tik pabrėžė, nedarydama jokios specifinės nuorodos į šių laiškų turinį, jog iš jų matyti, kad jų autorius, „nors ir bendrai“, nurodė, kad kai kurių sektorių veikla yra vietos lygio, ir taip atmetė galimybę, kad socialinė nauda, suteikta šiems sektoriams, gali turėti poveikį prekybai Bendrijos viduje. Kita vertus, reikia nurodyti, kad Pirmosios instancijos teismas pateikė savo požiūrį būtent dėl šių dokumentų skundžiamo sprendimo 214–216, 240 ir 241 punktuose, todėl bendrais *Italgas* teiginiais negalima įrodyti, kad šis vertinimas klaidingas.
- 157 Antra, kalbant apie Italijos valdžios institucijų 1999 m. birželio 10 d. laišką, į kurį būtent *Italgas* daro nuorodą, pateikdama dalį šio laiško teksto, kur tvirtinama, kad Pirmosios instancijos teismas jį iškreipė, reikia nurodyti, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 214 punkte dėl šio laiško konstatavo, jog „Italijos vyriausybė <...> pateikė prašymą savivaldybės įmonėms taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą pagal EB 86 straipsnio 2 dalį <...>“.
- 158 Tačiau *Italgas* ginčija ne šį Pirmosios instancijos teismo teiginį, o išvadą, skundžiamo sprendimo 243 ir 244 punktuose grindžiamą visomis pastabomis ir vykstant administracinei procedūrai Komisijai perduotais dokumentais, kad Komisija neturėjo rinkti papildomos informacijos iš nacionalinės valdžios institucijų, kad patikrintų, ar įvykdytos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos, susijusios su poveikiu prekybai Bendrijos viduje ir poveikiu konkurencijai, įvairiuose veiklos sektoriuose, kuriuose veiklą vykdo ieškovėmis esančios įmonės, nes apie jas nebuvo konkrečios informacijos.

- 159 Šiomis aplinkybėmis, reikia nurodyti, kad Pirmosios instancijos teismas neiškraipė įrodymų, bet, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 174 punkte, *Italgas* iš tiesų siekė, kad jie būtų iš naujo įvertinti, o tai nepatenka į Teisingumo Teismo kompetenciją.
- 160 Taigi reikia daryti išvadą, kad Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos, kai konstatavo, kad Komisija, nesant specifinės informacijos apie ieškovėmis esančias įmones ir sektorius, kuriuose jos vykdo veiklą, neturėjo laikydamasi nediskriminavimo principo nukrypti nuo savo požiūrio, grindžiamo aptariamoms pagalbos schemos tyrimu pagal jos bendrus požymius ir atlikti jų individualios situacijos analizę. Nesant tokios specifinės informacijos, taip pat nereikia nagrinėti, ar Komisija turėjo nukrypti nuo šio požiūrio laikydamasi pareigos atlikti kruopštų bei nešališką tyrimą.
- 161 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti Komiteto pirmojo pagrindo antrą dalį ir antrą pagrindą, *Hotel Cipriani* pirmojo pagrindo antrą dalį, *Italgas* antrąjį, trečiąjį ir ketvirtąjį pagrindus ir *Coopservice* pirmojo pagrindo antrą dalį bei antrąjį pagrindą.

Dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c ir d punktų bei pareigos motyvuoti

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 162 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 280–314 punktuose atmetė pagrindus, pateiktus grindžiant ieškinį dėl panaikinimo, susijusius su klaidingu EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymu ir motyvacijos nebuvimu. Pripažindamas, kad

Komisija gali ypatingais atvejais nukrypti nuo savo komunikatų ir gairių, jis konstatavo, kad šiuo atveju ji negalėjo to daryti. Ginčijamas sprendimas buvo pakankamai motyvuotas. Bet kuriuo atveju dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo pobūdžio, t. y. pagalbos veiklai, jų negalima nustatyti, taikant tokią leidžiančią nukrypti nuostatą.

- 163 Skundžiamo sprendimo 322–329 punktuose Pirmosios instancijos teismas atmetė pagrindus, kad Komisija klaidingai netaikė išimties, susijusios su kultūros politika, kuri numatyta EB 87 straipsnio 3 dalies d punkte. Šiuo klausimu visų pirma jis rėmėsi tuo, jog aptariama socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarka negarantuojama, kad siekiama kultūros politikos tikslo, be kita ko, atsižvelgiant į tai, kad Komisija nepažeidė nediskriminavimo principo, taikydama šią išimtį *Conorzio Venezia Nuova*, o ne apeliančiams.

Šalių argumentai

- 164 Visų pirma Komitetas ir *Hotel Cipriani*, atitinkamai savo trečiajame ir ketvirtajame pagrinduose bei *Coopservice* savo trečiajame pagrinde tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino EB 87 straipsnio 3 dalies c punktą. Pirmosios instancijos teismas iš tiesų neatliko diskrecijos, kurią turi Komisija, kontrolės. Jis tik išnagrinėjo tariamus „specifinius“ ir „naujus“ motyvus, kurie galėtų pateisinti aptariamo pranašumo suteikimą, ir nenagrinėjo, ar Komisija turėjo pareigą taikyti šią nuostatą *ad hoc*. Be to, šio pranašumo suteikimo tikslas visiškai atitiktų regioninės pagalbos Bendrijos schemos tikslus. Italijos Respublika mano, kad Pirmosios instancijos

teismas turėjo panaikinti ginčijamą sprendimą dėl EB 253 straipsnio pažeidimo. Buvo įmanoma taikyti EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatytą išimtį, nesant būtinybės keisti šiuo klausimu Komisijos priimtų gairių.

- ¹⁶⁵ Antra, Komitetas ir *Hotel Cipriani*, atitinkamai savo ketvirtajame ir trečiajame pagrinduose bei *Coopservice* savo ketvirtajame pagrinde tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė EB 87 straipsnio 3 dalies d punktą. Visi ūkio subjektai, vykdanys veiklą Venecijos istoriniame centre, patiria papildomų išlaidų, susijusių su šio miesto paveldo apsaugos tikslu. Aptariamam socialinio draudimo išmokų sumažinimu būtų sumažintos išlaidos darbuotojams ir taip palengvinti būtini darbai šiam paveldui apsaugoti. Be to, skundžiamo sprendimo motyvai yra priešaringi, nes Pirmosios instancijos teismas pritarė šios nuostatos taikymui, kiek tai susiję su *Consorzio Venezia Nuova*, kuri klaidingai buvo laikoma savivaldybės įmone.
- ¹⁶⁶ Komisijos manymu, šiuos pagrindus reikia atmesti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- ¹⁶⁷ Pagrindus, susijusius su klaidingu Pirmosios instancijos teismo EB 87 straipsnio 3 dalies c ir d punktų aiškinimu, išdėstytus skundžiamo sprendimo 280–314 ir 322–329 punktuose, reikia atmesti.
- ¹⁶⁸ Visų pirma dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto aiškinimo reikia nurodyti, kad, priešingai nei tvirtina apeliantai, Pirmosios instancijos teismas išsamiai išnagrinėjo skundžiamo sprendimo 307–309 punktuose Komisijos diskreciją, kurią ji turi taikydama *ad hoc* šią nuostatą. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo tariamas

vertinimo klaidas ir teisingai nusprendė, kad Komisija, motyvuodama atsisakymą taikyti šioje nuostatoje numatytą leidžiančią nukrypti nuostatą, teisėtai galėjo remtis aplinkybe, kad šiuo atveju pagalba yra pagalba įmonių veiklai. Iš tiesų, kaip tinkamai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 286 punkte, tokia pagalba, kuri iš principo iškraipo konkurencijos sąlygas, remiantis 1988 m. rugpjūčio 12 d. Komisijos komunikatu dėl [EB 87] straipsnio 3 dalies a ir c punktų taikymo regioninei pagalbai (OL C 212, p. 2) ir regioninės valstybės pagalbos teikimo gairėmis, paskelbtomis 1998 m. (OL C 74, p. 9), gali būti leidžiama tik išimtiniais atvejais. Tačiau, kaip nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 309 punkte, apeliantai neįrodė išimtinių aplinkybių buvimo, jog, nepaisant to, kad aptariama pagalba yra pagalba veiklai, būtų galima leisti ją skirti taikant šią leidžiančią nukrypti nuostatą.

¹⁶⁹ Be to, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 310 ir 311 punktuose teisingai nusprendė, kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas. Iš tiesų, kaip jis nurodė, Komisija, ginčijamo sprendimo 73 ir 74 motyvuojamose dalyse nurodžiusi, kodėl negalima daryti esamų komunikatų ir gairių pakeitimų, rėmėsi priežastimis, dėl kurių šiuo atveju EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo nebuvo galima pateisinti.

¹⁷⁰ Antra, kalbant apie EB 87 straipsnio 3 dalies d punkto taikymą, pažymėtina, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai atmetė prieštaravimus, pateiktus dėl ginčijamo sprendimo. Iš tiesų, pirma, Pirmosios instancijos teismo teiginyje, kad Komisija gali netaikyti šios nuostatos, nes nėra pakankamai tiesioginio ryšio tarp socialinio draudimo įmokų sumažinimo ir kultūros paveldo apsaugos, nėra teisės klaidos.

- 171 Be to, skundžiamo sprendimo motyvai nėra prieštaringi. Iš tiesų, kaip teisingai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 327 punkte, *Conorzio Venezia Nuova* situacija nėra panaši į ieškovų situaciją, nes šios įmonės veiklos socialinis tikslas yra valstybės nustatytų priemonių, siekiant išsaugoti Venecijos istorinį, meno ir architektūrinį paveldą, įgyvendinimas. Taigi klausimas, ar Pirmosios instancijos teismas teisingai kvalifikavo *Conorzio Venezia Nuova* kaip savivaldybės įmonę, neturi reikšmės.

Dėl EB 87 straipsnio 2 dalies b punkto ir 3 dalies b punkto

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 172 Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 337–342 punktuose atmetė pagrindus dėl ginčijamo sprendimo, grindžiamus EB 87 straipsnio 2 dalies b punkto ir 3 dalies b punkto bei EB 253 straipsnio pažeidimu. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Komisija neviršijo savo diskrecijos ribų ir kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas.

Šalių argumentai

- 173 *Coopservice* savo penktajame pagrinde tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė minėtas nuostatas. Iš tiesų suteiktas pranašumas yra priemonių, kuriomis siekiama išsaugoti Veneciją, dalis, o jos yra Europos svarbos projektas. Be to, Pirmosios

instancijos teismas neigė „potvynių“ fenomeną, kuris turėtų būti laikomas gaivaline nelaime ar ypatingu įvykiu, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 2 dalies b punktą.

174 Komisija nepateikė pozicijos šiuo klausimu.

Teisingumo Teismo vertinimas

175 Šiame pagrinde pateiktus *Coopservice* kaltinimus reikia atmesti. Dėl EB 87 straipsnio 2 dalies b punktų Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad šioje nuostatoje numatyta leidžianti nukrypti nuostata netaikoma šioje byloje, nes aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra proporcingas visų darbo užmokesčių sumai ir jais nesiekama atitaisyti gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytą žalą, kaip reikalaujama šioje nuostatoje. Iš tiesų remiantis teismo praktika pagal šią nuostatą gali būti atitaisyta tik gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padaryta žala (2004 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-73/03, 37 punktas ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Atzeni ir kt.*, C-346/03 ir C-529/03, Rink. p. I-1875, 79 punktas).

176 Kalbant apie EB 87 straipsnio 3 dalies b punktą, pažymėtina, kad Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo Komisijos turimą diskreciją ir teisingai nusprendė, kad ji neviršijo savo diskrecijos ribų, kai nusprendė, jog leidžianti nukrypti nuostata, skirta bendros europinės svarbos projekto įgyvendinimui skatinti, neturi būti taikoma šioje byloje, nes tik Venecijoje įsisteigusioms įmonėms teikiamas pranašumas pagal aptariamą pagalbos schemą.

- 177 Galiausiai, priešingai nei tvirtina *Coopservice*, Pirmosios instancijos teismas tinkamai išnagrinėjo argumentą dėl ypatingos Venecijos situacijos, todėl šiuo klausimu skundžiamame sprendime nepadaryta motyvavimo klaida.

Dėl Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio

Skundžiamo sprendimo motyvai

- 178 Skundžiamo sprendimo 385–399 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ginčijamo sprendimo 5 straipsniu nurodžius susigrąžinti neteisėtą pagalbą nepažeidžiamas Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnis. Pirmosios instancijos teismas visų pirma nurodo, kad pagal Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnį ir nusistovėjusią teismo praktiką šiuo klausimu, kai Komisija konstatuoja pagalbos nesuderinamumą su bendrąja rinka, ji turi nurodyti ją susigrąžinti. Šioje byloje joks bendrasis Bendrijos teisės principas nedraudžia nurodyti susigrąžinti pagalbą.

Šalių argumentai

- 179 Komitetas ir *Hotel Cipriani*, atitinkamai savo šeštajame ir ketvirtajame pagrinduose, bei *Coopservice* savo šeštuoju pagrindu kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad neatsižvelgė į tai, jog Komisijai pripažinus pagalbą nesuderinama su bendrąja rinka, automatiškai nekyla pareiga ją susigrąžinti. Komisija turi diskreciją neatsižvelgusi į

teisinius argumentus įvertinti bendrai tokius elementus, kaip antai pagalbos teisėtumą, jos pobūdį, vietovės ypatumus, specifinę gavėjų situaciją, finansinį poveikį.

- 180 Komisija nurodo, jog Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino, kad nurodymas susigrąžinti nesuderinama su bendrąja rinka pripažintą pagalbą yra logiška jos pripažinimo neteisėta pasekmė ir kad joks bendrasis principas nedraudžia šioje byloje nurodyti susigrąžinti pagalbą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 181 Šiuos pagrindus reikia atmesti kaip nepagrįstus. Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 387 punkte, laikydamasis Teisingumo Teismo praktikos, pripažino, kad nurodymas susigrąžinti neteisėtą pagalbą yra logiška jos pripažinimo neteisėta pasekmė.
- 182 Be to, nagrinėdamas ieškovų pateiktus argumentus Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino, kad šioje byloje Komisija negalėjo nenurodyti susigrąžinti neteisėta pripažintą pagalbą. Iš tiesų skundžiamo sprendimo 391–394 punktuose Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad apeliantai neįrodė išimtinių aplinkybių buvimo, dėl kurių, nepaisant to, kad aptariama pagalba yra pagalba veiklai, Komisija neturėjo nurodyti ją susigrąžinti.

- 183 Galiausiai taip pat reikia priminti, kad ginčijamo sprendimo rezoliucinėje dalyje išdėstytas nurodymas susigrąžinti pagalbą yra taikomas šiuo sprendimu su bendrąja rinka nesuderinama pripažintai valstybės pagalbai, o tai reiškia, kad visų pirma nacionalinės valdžios institucijos, atsižvelgdamos į šio sprendimo 113–121 punktuose išdėstytus teiginius, turi nustatyti, kad gavėjams suteiktas pranašumas yra valstybės pagalba.
- 184 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti pagrindinius apeliacinius skundus ir *Coopservice* priešpriešinį apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 185 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 122 straipsnio pirmą pastraipą, kai apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal šio reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal to paties reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pagal to paties 69 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Teisingumo Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.
- 186 Kadangi šioje byloje Komitetas, *Hotel Cipriani*, *Italgas* ir *Coopservice* pralaimėjo bylą, iš jų reikia lygiomis dalimis priteisti su pagrindiniais apeliaciniais skundais ir *Coopservice* priešpriešiniu apeliaciniu skundu susijusias bylinėjimosi išlaidas.

- 187 Kadangi Komisija pralaimėjo šią bylą, kiek tai susiję su jos priešpriešiniu apeliaciniu skundu, ji turi padengti su juo susijusias bylinėjimosi išlaidas.
- 188 Galiausiai pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą Italijos Respublika pati padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. ***Atmesti Comitato „Venezia vuole vivere“, Hotel Cipriani Srl ir Società Italiana per il gas SpA (Italgas) apeliacinius skundus bei priešpriešinį Coopservice – Servizi di fiducia Soc. coop. rl apeliacinį skundą.***
2. **Atmesti Europos Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą.**
3. **Priteisti iš Comitato „Venezia vuole vivere“, Hotel Cipriani Srl, Società Italiana per il gas SpA (Italgas) ir Coopservice – Servizi di fiducia Soc. coop. rl lygiomis dalimis su pagrindiniais apeliaciniais skundais ir pastarosios priešpriešiniu apeliaciniu skundu susijusias bylinėjimosi išlaidas.**
4. **Priteisti iš Europos Komisijos su priešpriešiniu apeliaciniu skundu susijusias bylinėjimosi išlaidas.**
5. **Italijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.